...ДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИНЭЙ НЭРЭ БА ХЭРЭГ ҮЕЫН ҮЕДЭ ОРШОН МАНДАГ ЛЭ!

(КПСС-эй ЦК-гай УРЯАНУУДҺАА).

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 102 (13816) | 1972 оной апрелиин 30, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

...ТҮРҮҮ ХҮНЭЙ ҮГЭ

...ОНОЙ ДУНДА ...АЛЛАХАДА УРМАТАЙ

...Совет оронной ажалшад дэлхэй дээрэ ...рон доторoo болoжо байhан элдэб hони ...үйлэ хэрэгүүдые газетэ, журнал, радио ...левидениин ашаар үдэр бүри шахуу мэ...г байна бшуу. Иимэ болохолоороо му...хническэ дэбжэлтын оршон байдалда ...лай хүдэлмэрилэгшэдэй ажал хүдэлмэ...үй хүнгэрөө гэжэ hанахаар байдаг. ...эн дээрээ тиимэ бэшэ юм. Юундэб гэхэ...э ажалшан бүхэнэй юрэнхы бэлэдхэл, ...рэжэл hураггүй дээшэлээ. Мүнөө үеын ...и, нэдэсэлнүүдэй хэмжээншье хэлэ...э болоо. Гэхэтэй хамта зарим хүнүүд ...ай «долгин» соогуур бүхы юумые ан...дiнэгүй. Ушар тиимэhээ үзэл сурталай ...лагшэдэй, нэн түрүүшээр хүдөөгэй аги...урда табигдадаг зорилго нилээд ехэ, ха...тайшье болоно.

...итаторнууд, хүнине хүмүүжүүлхэ, ...түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлжэ, коллек...ай ажалдаа амжалта туйлахын түлөө ...н. Гэхэтэй хамта хүн зоной дунда аги...хүдэлмэри ябуулжа, тэдэнние эдэбхитэ ...үсүүлхын, үүсхэлыень саг дарыдань ...тэдэнние эрдэм шадабаритай болго... агитатор бүхэн нилээд бэлэдхэлтэй ...тойн.

...оэлхэдэ, колхоздоо хоёрдохи жэлээ ...р ажалланаб. Буряадай хүдөө ажахын ... hуража байхадаа, тэндэ эмхидхэгдэ...ын хүдэлмэриин факультедтэ hуралса...hэм. Тэрэ факультедтэ hуралсаха үедөө ...ажалшадай дунда ойлгуулламжын хүдэл...а ябуулха ёhотойб, хүдөө ажахын түрүү ...ла яажа нэбтэрүүлхэ хэрэгтэйб гэхэ мэ...шнуудые шудалдаг hэмди. Мүнөө хүдөө...жэлтэн болоод, колхоздо ажаллажа ...н, hамда тэрэ факультет тон ехэ туhа ...ээ hананаб. Агитатор хүн элдэб hони...тэ юумэ мэдэхэ ёhотой. Тиимэhээ үдэр ...тэ, журнал уншахаhаа гадна, хүдөө ажа...түрүү дүй дүршэл тухай ходоодоо hонир...haар бологдодог.

...ой hү haалиин нэгэдэхи фермын кол...нда даалгагдаhан юм. Һаалишад болон ... дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ...а нэн түрүүшээр коллективээ hайнаар ...баха гэhэн зорилго урдаа табиhан бай... ямар юумээр hонирхоноб, ямар ном, ...шанаб, кино, телевизор харадаг гү гэхэ ...удалнууд намайе hонирхуулаа бэлэй.

...эрэ фермынгээ коллективэй хэhэн ...үдэлмэриин дүнгүүдые харуулаад (ехэнхи...ерэмтануудые колхозойнгоо абажайдал...гби) саашанхи зорилгонууд тушаа тог...өөрэлдөөгөө дүүргэхээ байтарни, hаа... Нимаева ингэжэ хэлээ hэн:

...еслав Васильевич, тэды литр hү hаагаа, ...цент болоо гээд лэ хөөрэлдөөгөө дүүргэ... процентнүүдэй яажа олдодог тухай хөө...ыт?

...ь хэлэхэдэ, би тиимэ асуудал hаалишан ...ээ hанаашьегүй hэм. Ажалдаа үнэн сэ...ажа, түрүү онол арга хэрэглэдэг тула ...түйлагдана гэжэ харюусаад хизаарлаа ...тиихэдээ түрүү дүй дүршэл тухай hаали...hаар хөөрэжэ үгэхэ ёhотой байhанаа ...саа ябахадаа ойлгоо бэлэйб. Ингэжэ ... горитой хөөрэлдөөнэй hагабша олдодог ...үү.

...дүй дүршэл тухай hаалишадта дэлгэрэн...үлэгыгөөр хөөрэхээ бэлдээ hэм. Аймаг ...урхаhан түрүү hаалишад Д. Ширапцын... Березовская, Е. Буркова, К. Дугоржа...и бусад адли эрхэ байдалда ажаллаба...эргшэ жэлдэ үнеэн бүриhөө дунда зэр...тан литр hү hааhан байна. Тиихэдэ нэ...ерэ үнеэн бүриhөө 2347 литр hү hаа...тоо, баримтые нэн түрүүн хэрэглээб. ...ермын түрүү hаалишан К. Дугоржапова ...эрхим амжалта туйлаhан байна. Тиихэ...ии фермэмнайшье hү hааляараа колхоз ...ододоо түрүү hуурида ябадаг байhан ...ин hүүлэй хоёр-гурбан hара соо дам... Улаан тугаа колхозой оньhожоруулиг...ёрдохи фермэдэ алдаа бэлэй Тиимэhээ ...э зүйлнүүд олон боложо үгөө hэн. Фер...үсөөр хэгдэдэг ажалые оньhожоруулха ...хэнэй хөөрэлдэдэг байгаабди. Ажал...лта туйлахын тула мүнөө үеын hаали...и мэргэжэлтэй, оньhон техникэ мэдэхэ, ...рдэм наукада үндэhэлэн эрхилхэ ёhотой ...болол хэhэн байнабди. Бар хүсөөр хэг...үхы ажал оньhожоруулагдаха. Мү-

нөө жэлдэ хүсэд оньhожоруулмал фермын барилга дүүрэнтэжэ байна. Түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүхы hаалишадай hонирхохо зүйл болгохын тула харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые, дайшалхы хуудаhануудые, ханын газетэнүүдые үргэнөөр хэрэглэнэбди.

Агитатор хадаа Коммунис партиин, Советскэ правительствын политикые hайнаар мэдэхэhээ гадна, уласхоорондын байдал тухай асуудалаар хүн зондо мүн лэ харюу үгэхөөр бэлэн байха ёhотой. Би, жэшээлхэдэ, КПСС-эй XXIV съездын материалнуудаар, «Социалис мүрысөө саашадаа улам hайнаар эмхидхэхэ тухай», «Ажалшадай экономическа hуралсал hайжаруулха тухай», «ССР Союзай байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолнуудые фермын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ тайлбарилжа үгэhэн байнаб. Тэрэшэлэн экономическа, политическэ темэнүүдтэ, СССР-эй, РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1972 ондо хүгжөөхэ түсэб тухай гэхэ мэтэ элдэб янзын темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые хэжэ, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха ёhотой болодогби. Бүхы хэмжээ ябуулгануудаа фермын улаан булан соо үнгэргэнэбди. Колхозой гурбадахи фермын hаалишад юhэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргээд, нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб 115 процентээр дүүргээ. Һаалишад Е. Н. Никитина, Х. Д. Дугаржапова, Г. Ц. Раднаева, А. Кашапова болон бусад ажалдаа амжалта туйлажа амжана. Эдэнэй ажалай амжалтада агитаторай хубита оролсоно гээд hананаб.

Юрэнхыдөө агитаторнууд эгээн ульгам, эгээн саг дарыдань ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг зон гээшэ. Зүгөөр хүдөөгэй агитаторнуудта партийна организацинууд анхаралаа багаар хандуулна гэжэ хэлэхэ байнаб. Колхозой партком бидэнэй ажалда яhала туhалдаг юм бээз. Тиихэдэ аймагай агитаторнуудай семинар гэхэ мэтые үнгэргэжэ, бидэнэй хэхэ ажалые тодорхойлхо ёhотой байгаа. Партийна суглаануд дээрэ, жэшээлхэдэ, агитаторай ямар ажал хэдэг тухай тоосоое шагнадаг болоходо ямар юм ааб? Нэгэ үгөөр хэлэбэл, агитаторнуудай ажал нилээд орёо, харюусалгатай хэрэг гэжэ үшөө дахин дибтаха дуран хүрэнэ. Олоной дунда ажаллахада урматайл байдаг.

СССР-эй, мүн Буряадай АССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула бидэ, агитаторнууд, ажалшадай дунда ябуулдаг хүдэлмэреэ улам үргэдхэе, улам хурсадхая, гүн гүнзэгы удхатай, элсүүлхы хүсэтэй болгоё гэжэ уряалха байнаб.

В. ХИНГЕЛОВ,
Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша экономист, агитатор.

XXIV ТҮСЭБТЭ ЮҺЭДЭХИ
ЭРШЭ · ШАНАР · ДЭЛИСЭ

ҮБЭЛДӨӨШЬЕ ОЛЗОТОЙ ГАРАА

Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой загаhашад СССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсожо, дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялга абаhан юм.

Колхозой загаhашадай хэрэг ажал урагшатай hайн. Тэдэнэр Байгал далайн гүйхэн уhатай Харауз, Посольск шадар бухэли үбэлдөө загаhашалжа гараа. Эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаhанайнгаа ашаар тус колхозой загаhашад байгша оной түрүүшын кварталай түсэбые болзорhоонь 20 хоног урид дүүргээ.

Тус ажахын загаhашадай дунда Л. Б. Датхановай бригада hайнаар хүдэлжэ, мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Энэ бригада загаhа бариха түрүүшынгээ кварталай түсэб 133,3 процент дүүргэжэ шадаа гэхэ гү, али 200 центнер загаhа мартын 10-да барюад байгаа. Ингэжэ тус бригада колхоз соогоо түрүү hуури эзэлнэ.

А. БУСУРМАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ЖЭГДЭРЭН ОРООБДИ

Мүнөө колхозой бүхы механизаторнууд тариашад полевой стануудтаа сугларанхай, тариалан дээрээ үдэр, hүнигүй шахуу хүдэлжэ байна. Апрелиин тэн багаар олон агрегадуудые табижа, 1800 гектар сэбэр паар болон намар хахалhан газарые борнойлоод, шинийтыень түргэн хушаа hэмди. Удаань хэдэн трактор табижа, эртын паар хахалжа захалаабди.

Тиигээд газарай хүрьhэнэй hайса гэдэжэ дулаасахалаар эгээн түрүүн колхозой нэгэдэхи тракторно-тариан ажалай бригада (бригадирынь Б. Раднаев) силостэ дараха наран сэсэг carижа захалаа. Эндэ түрүүшын үдэрhөө трактористнар Иван Горин, Николай Дабаев гэгшэдэй агрегадууд hайнаар хүдэлжэ, 120 гектарта энэ ургамалые тариба.

Мүн лэ энэ бригада ажахы соогоо бултанhaa түрүүлжэ, тарилгын дүрбэн агрегат табяад, үсэгэлдэрhөө хойшо шэнисээ паар дээрэ тарижа оробо. «ДТ-75» түхэлэй трактор бүхэн гурбан холбомол сеялкэ шэрээд ябана. Ойрын нэгэн-хоёр үдэрhөө колхозой бусад бригадануудта тарилгын үшөө 8 агрегат хүдэлжэ эхилхэнь.

Тарилгын агрегадууд үглөөнэй бүрэнхыhөө hүниин харанхы болотор байнгүй хүдэлхэ болоно. Механизаторнуудта халуун эдеэн хээрэнь абаашагдажа үгтэхэ, үрэhэ хүрэнгэ, тоhо түлишэ таhалгаряагүй зөөгдэхэ байна. Бригада, звено, агрегат, хүн бүхэнэй хоорондо социалис мүрысөөн баталагданхай. Тэрэнэйнь дүн үдэр бүри, табан хоног бүхэндэ гаргагдажа байха юм.

Ингэжэ хүдэлөөд байхадаа бүхыдөө 4540 гектар эртын ороохото тарилгые майн 12 болотор дүүргэхэ аргатайбди.

Н. КУЖЕНОВ,
Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

ТАРЯАЛАН ҮТЭГЖҮҮЛЭГДЭНЭ

Мотня Ново-Стретинск хоёрые холбоhон харгын урдуур нэмжыhэн поли дээрэ агжагар хара обоохойнууд холоhоо элеэр харагдана. Полиин саада захаhaa ДТ-54 трактор-бульдозер обоохойнуудые ябууд дундаа түлхеэд тараана. Уданшегүй тэргээрээ дүүрэтэр ашаа тээhэн «Беларусь» тракторнууд хойно хойноhоо hубарилдан, тооhо бурьюулhаар, обоохойнуудай захада ерэжэ ашаагаа буулгажархёод, hөөргөө гүйлгэлдэнэд.

Энэ хадаа Социалис Ажалай Герой, СССР-эй профсоюзуудай XV съездын делегат П. Ф. Слепневой хүтэлбэрилдэг Бэшүүрэй совхозой тракторна 4-дэхи бригадын механизаторнууд юhэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ баян ургасын түлөө тэмсэжэ байна.

Ороохото, пропашной ургамалай, үбhэ ногооной үндэр ургаса ургуулха талаар тус бригада жэл бүри горитой амжалта туйладаг. Юhэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ эндэ га бүриhөө 18 центнер шэнисэ, 22 центнер үбhэ хуряагаа.

Габшагай хоёр hарын туршада бригадынхид кукурузын, куузикугай, олон жэлэй ногооной таригдаха газарта, нута сабшалан дээрээ 2000 тонно наг шэбхэ гаргажа тарааха, 300 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулха, 160 гектарта hайжаруулагдаhан бэлшээри байгуулха , 100 га сабшалан үндэhөөрнь hайжаруулха гэхэ мэтэ ажал хэхэ юм.

Газарай үрэжэл hайжаруулгын хоёр hарын түрүүшын үдэрhөө эндэ шэбхэ зөөлгэдэ тэргэтэй дүрбэн трактор, шэбхэ ашаха түхеэрэлгэтэй тусхай отряд байгуулагдаhан. Тус отрядые үнинэй механизатор И. И. Афанасьев хүтэлбэрилнэ.

— Мүнөө жэлдэ бидэ 60 га куузику, 225 гектар кукуруза, 160 га горох, обёосой холисо, 50 га гэршүүхэ, 140 гектар зелёнко, 1830 га шэнисэ, 400 га обёос, 208 гектарта олон жэлэй ногоо тарихабди. Хэхэ хүдэлмэри ехэ даа. Паараа борнойлжо эхилhээр хэды хонобобди. Борнойлгодо дүрбэн агрегат ябана. Ингээд лэ эртын тарилга захалхань. Габшагай хоёр hарын эхилhэнhээ хойшо куузику тариха газарай гектар бүридэ 60 тонно хүртэхөөр шэбхэ гаргажа байнабди. Бүхыдөө 1700-гаад тонно гаргагдаад байна,— гэээд, тракторна бригадын бригадир Павел Федорович Слепнев хэлэбэ.

Мүнөө жэлдэ гектар бүриhөө хэды шэнээн ургаса абахаар түсэблэнхэйбта? — гэжэ hонирхобобди.

— Гектар бүриhөө 18,5 центнер таря, 22 центнер үбhэ, 350 центнерhээ бага бэшэ куузику, 200-гаад центнер кукурузын набша намаа хуряаха зорилготойбди. Куузикугай талмай уhалагдадаг,— гэжэ бригадир харюусаба.

Трактористнууд хоёр наранай хоорондо ажаллахадаа үдэртөө 30—30 тонно шэбхэ гаргаха даабаря 40—45 тонноодо хүргэнэ. Механизаторнууд И. Н. Иванов, Г. Е. Афанасьев, аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй тракторист, бульдозерист А. К. Цветков гэгшэд илангаяа бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлнэд.

— Һүүлэй үдэрнүүдтэ гансата дулааржа, ажаллахада урматай болоо. Шэбхэшье гэдээ. Поли дээрэ шэбхэ ехээр гаргажа үрдихэ саг ерээ, шадал соогоо оролдонобди, — гээд бульдозерист Анатолий Константинович хөөрэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тракторист И. И. Иванов ээлжээтэ эрьесэдээ ерээд байна.

Б. ЖАМБАЛОВ.
Авторай фото.

Совет-Египедэй хэлсээнүүд

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Египедэй Араб Республикын Президент, Араб Социалис Союзай Түрүүлэгшэ Анвар Сададтай апрелиин 28-да Кремль соо хөөрэлдэбэ.

Совет талаhaa — СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко, харин оронуудтай экономическа харилсаа холбоо хэхэ талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ С. А. Скачков болон тусхай тушаалтад:

Египедэй талаhaa — национальна аюулгүй байдалай асуудалаар президентдэ туhалагша Мухаммед Хафез Исмаил, гадаадын хэрэгүүдэй министр Мухаммед Мурад Галеб, агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдые командалагша генерал Хусни Мубарак болон бусад тушаалтад хөөрэлдөөндэ хабаадалсаа.

Хани халуун, үнэн зүрхэнэй, үгээ ойлголсолгын, хоёр оронoй хоорондохи хани барисаан, харилсан ажаллалга тухай договорые нангинаар сахилгын оршон байдалда болоhон хөөрэлдөөнэй үедэ совет-египедэй харилсан ажаллалгые саашадань үргэдхэхэ асуудалнууд, мүн хоёр талые hонирхуулжа байhан уласхоорондын шухала асуудалнууд зүбшэгдэhэн байна. Империалис хүсэнүүдэй туhаламжа, дэмжэлгээр Израилиин зүгhөө Араб оронуудта эсэргүүгээр ябуулжа байhан ээрхэг түримхэй политикаhаа уламжалан, Дүтын Зүүн зүгтэ тохёолдоhон байдалда онсо анхарал хандуулагдаhан байна.

(ТАСС).

Хани барисаанай оршон байдалда

Египедэй Араб Республикын Президент, Араб Социалис Союзай Түрүүлэгшэ Анвар Сададай хүндэлэлдэ КПСС-эй ЦК, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй правительство апрелиин 28-да Кремлиин Ехэ ордон соо сайлалга хэбэ.

Нүхэд Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский, М. А. Суслов болон бусад тусхай тушаалтад сайлалгада хабаадалсаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, Анвар Садат сайлалга дээрэ үгэ хэлээ.

Сайлалга хани халуун, оршон байдалда үнгэрбэ.

(ТАСС).

ВЦСПС-эй ШАНГУУД

1972 ондо эрдэм ухаанда үндэhэлэн, ажал хүдэлмэреэ эмхидхэhэнэй, үйлэдбэридэ оньhожоруулга хэhэнэй түлөө промышленностиин, транспортын, барилгын, хүдөө ажахын предприятинуудай ба эмхинүүдэй коллективүүдтэ ВЦСПС-эй шангуудые, дипломуудые барюулха тухай тогтоол Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй Президиум батален абаба.

Эрдэм ухаанда үндэhэлэн, ажал хүдэлмэреэ эмхидхэhэнэй ашаар үндэр үрэ дүнгүүдые туйлаhанайнь түлөө Воронежой механическа хүндэ пресс бүтээлгын заводой, Баруун Сибириин түмэр замай Московка гэжэ вагонно депогой, Московско областиин «Белая дача» гэжэ совхозой коллективүүдтэ нэгэдэхи мүнгэн шангууд, дипломууд барюулагдаба.

Гараар бүтээгдэдэг хүдэлмэрине оньhожоруулhанай ашаар амжалтануудые туйлаhанайнь түлөө «Новомосковскуголь» гэжэ комбинадай «Сокольническая» шахтын, Харьковай гэр баридаг 1-дэхи комбинадай, Ригын «ВЭФ» гэжэ электротехническэ заводой коллективүүдтэ нэгэдэхи шангууд, дипломууд барюулагдаа.

Нэгэдэхи, хоёрдохи, гурбадахи шангуудта хүртэhэн предприятинуудай 800 хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд болон алба хаагшад ВЦСПС-эй «НОТ нэбтэрүүлгэдэ эдэбхитэй хүдэлмэри ябуулhанай түлөө», «Гараар бүтээгдэдэг хүдэлмэрине оньhожоруулгада эдэбхитэй хүдэлмэри ябуулhанай түлөө» гэhэн энгэртээ зүүхэ тэмдэгүүдээр шагнагдаа.

(ТАСС).

...йн хүндэлэлдэ

...БРЬСКА РАЙОН

...ЛБЭ

Улаан-... горсо...дком горо... болон ...дай хоо...ын Майн социалис ...үн согсо... Октябрь... продукци түрүүшын түсэбые ... дүүр... жэлэй ...hөө 9,3 ехэ про...йhаалhан, ...сэ дэ... даабаряа ... хүргэ... hайн үрэ районой партиин горкомой ...эдэй гүй...жуулгын хүртэжэ, ...рай де...олгойлхо ...Ь. 2-дохи Железнодо...ын hуури ...йон эзэ... ...нуу дай дундаhаа прибор бүтээлгын заводой коллектив түрүүлжэ гараба. Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын коллектив социалис мүрысөөндэ баhал hайн үрэ дүн туйлаа. Барилгын материалнуудай, модо болбосоруулгын предприятинуудай дундаhаа Буряадай модо болбосоруулгын, мебель хэдэг комбинадай коллектив эрхимлэбэ. Энэ коллектив продукци худалдаха түсэбөө 106 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабаряа 104,2 процент дүүргэhэн байна.

Улаан-Үдын гэр барилгын комбинадай, «Главвостоксибстрой» трестын автобаза, Серовой нэрэмжэтэ фабрикын, горпромторгын ажахын тоосооной 32-дохи магазинай, «Бурятэнерго» управлениин городой теплосетиин коллективүүд өөhэдынгөө hалбариин предприятинуудай дундаhаа түрүү hуури эзэлээ.

Манай корр.

ХАРТААБХА, ОВОЩ ҺАЙНААР УРГУУЛАЯ

Арад зоной эдеэ хоолдо хартаабха, овощ ехэхэн hуури эзэлдэг. Хартаабха гээшэ хоёрдохи хилээмэн гэжэ хэтэ урда сагhaa хойшо хүнүүд тон зүб сэгнэдэг. Овощ, хүнэй бэедэ шухала хэрэгтэй витаминуудаар элбэг гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Тиимэhээ эдэ ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ, хүн зонине тэрээгээр хүсэд hайнаар хангаха гээшэ шухала зорилго болоно.

Теэд манай республика энэ талаар Россин федераци доторoo гээгдэжэ ябана. Эдэ продуктнуудай хэрэглэмжые хүн бүхэндэ абажа үзэхэдэ, Федерациин дунда зэргын хэмжээнhээ холо доогуур байха юм.

Овощ, хартаабхын ургаса республикын ажахынуудта тон бага. Илангаяа хото городуудай захаархи аймагуудай ажахынуудые энэ талаар мэргэжүүлхэ, эдэ ургамалнуудые ургуулха ажал ехэтэй хүдэлмэри үргэлжэдэнь оньhожоруулха асуудалнууд хүсэд шиидхэгдээгүй байhaар. Ажахынууд хартаабхын hайн сортын үрэhэтэй болохо, тэрэнээ зүбөөр хадагалха хэмжээнүүдые абанагүй.

Олонхи колхоз, совхозуудта хартаабха, овощ ургуулха оньhожоруулагдамал тусхай звенонуудые эмхидхэхэ, ажалайнь түлөөhэ абаhан продукциинь зэргээр тогтоохо, баян ургаса абагшадые али бүхы аргаар урмашуулха эрилтэнүүд хүсэд дүүргэгдэнэгүй. Тарилгынь полинуудые наг шэбхээр, минеральна үтэгжүүлгэнүүдээр шанаржуулха хэрэг гуримшуулагданагүй. Уhалагдадаг газарай элбэг байбашье, хартаабхын ехэнхи хубинь хуурай газарта таригдана.

Эдэ бүхы дутагдалнууд юун дээрэhээ болоноб гэхэдэ, зарим аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд, олохон ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, агрономууд энэ шухала хэрэгтэ анхарнагүй, бии байгаа арга боломжонуудаа хэрэглэхэ гэжэ оролдоногүй. Энээнние иимэ нэгэ жэшээгээр баримталая.

Загарайн аймагай Онохойн совхоз овощ, хартаабха ехээр ургуулха даабаритай. Эндэ уhалууриин газар элбэг. Дүршэл шадабари ехэтэй хартаабхашад, овощ ургуулагшад бии. Урдань республика доторoo, бүхы Совет гүрэн соогоо суурхаhан Л. П. Шурыгина, А. Ф. Мильгунова гэгшэд эндэ гектар бүриhөө 400—500 центнер хүрэтэр хартаабха ургуулжа байhан юм. Тэрэ үедэ минеральна үтэгжүүлгэ хомор hэн. Теэд мүнөө эдэ суута хүнүүдэй түрэл ажахыда гектарай миил 40—50 центнер хартаабха абтадаг болошоо.

Ушарынь гэхэдэ, эдэ түрүүшүүл ажаллахаяа болижо, пенсидэ гаранхай. Тэдэнэрэй баян дүй дүршэл саашадань хэрэглэхэ, Үнэгэтэйн зон хартаабха ургуулхадаа бэрхэ гэhэн алдар, нэрыень hэргээхэ тухай хэншье бодомжолногүй. Эндэ хартаабха ургуулха оньhожоруулагдамал звено бии гэжэ тоотой аад лэ, тэрээндэ даалгагдаhан газартаа таhалгаряагүй ажаллаха арга олгоногүй, ажалайнь түлөөhэн мүн лэ гуримшуулагдаагүй. Совхоз жэл бүри өөhэдыгөө хартаабхын үрэhөөр ханганагүй, айлнуудhaa худалдан абадаг заншалтай болошонхой. Намартаа ургасаяа hайнаар хуряажа абадаггүй, гээлтэ, хоролтодо ехээр оруулна. Мүнөө жэлдэшье эндэ биратай юумэн хэгдэнэгүй. Үрэhэ хүрэнгэнь дутамаг, тарилгынь газар hайнаар үрэжүүлэгдэнэгүй, түрүүшүүлэй дүй дүршэл хэрэглэхэ тушаа анхарнагүй. Энэ талаар КПСС-эй Загарайн райком, аймгүйсэдком бодото хэмжээ абанагүй.

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ республикамнай бүхы дээрээ гектарай 90—100 центнер хартаабха, 120 центнерhээ бага бэшэ овощ ургуулжа абаха гэhэн социалис уялгатай. Энээнние бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга гүйсэд бии. Имагтал хартаабха, овощ ургуулха хэрэгтэ анхаралтайгаар хандаха, хаа хаанагүй оньhожоруулагдамал тусхай звенонуудые эмхидхэжэ, тэдэндэ үндэр баян ургаса абаха бүхы юумээр хангаха шухала.

Энэ талаар жэшээ абамаар ажахынуудшье бии. Һүүлэй жэлнүүдтэ Кабанскын аймагта эмхидхэгдэhэн хартаабхашадай, овощ ургуулагшадай оньhожоруулагдамал звенонууд бар хүсэ хэрэглэнгүй тооной гектар бүриhөө 100—140 центнер хартаабха хуряажа абана. Жэшээнь, Кабанскын совхоздо үрэhэ складhaa гаргаха, тэрэние сеялкэнүүдтэ хэхэ, хартаабха тариха, ургамалай хойноhоо харууhалха, ургасыень хуряажа, томо жэжээрнь илгаха хүдэлмэри бүрин оньhожоруулагданхай. Эндэ совхозой инженернүүд, агрономууд ехэ оролдолго, эдэбхи үүсхэл гаргаhан байха юм. Тус совхоздо оньhожоруулагдамал звено бүхэндэ 50 гектарта хартаабха ургуулха даабари үгтэнэ, ажалайнь түлөөhэн абаhан ургасынь зэргээр тогтоогдонхой.

Овощ hайнаар ургуулха талаар Ивалгын ОПХ-гай Л. Дымбрыновагай хүтэлбэрилдэг бригада бүгэдэндэ жэшээ харуулна. Энэ бригада жэл бүри овощ ехээр ургуулжа, ажахыдаа ашаг олзо горитой оруулна. Бригадын гэшүүн бүхэндэ тусхай участок даалгажа, ажалайнь түлөөhэн абаhан продукциинь зэргээр үгтэдэг гуримтай. Эндэ хүнүүдтэ наряд бэшэхээ орой болинхой. Бригадын бүхы хүдэлмэри уридшалан хараалагдаhан түсэбэй ёhoop эмхидхэгдэдэг юм.

1972 ондо абаhан уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхын тула эдэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлые халан абаха, ажалдаа бии байгаа дутагдалнуудые дары усадхаха эрилтэ табигдана. Мүнөө үедэ республикын колхоз, совхозуудта овощ, хартаабха тариха хүдэлмэридэ бэлэдхэл түлэг дундаа ябажа байнхай. Ажахынуудта тусхай оньhожоруулагдаhан звенонууд байгуулагдана, ажалайнь түлөөhэн гуримшуулагдана, тэдэнэрэй социалис мүрысөөнэй гурим шэнээр тодорхойлогдоно. Илангаяа Кабанскын, Улаан-Үдын аймагуудта энэ талаар горитой хүдэлмэри хэгдэнэ.

Зорилго юуб гэхэдэ, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, агрономууд овощ, хартаабхын баян ургаса энэ жэлдэ абаха бүхы хэмжээнүүдые бэелүүлхэ уялгатай. Нэн түрүүн эдэ ургамалнуудые ургуулха тусхай звенонуудые эмхидхэжэ, тэдэндэ уhалагдадаг газар даалгажа, газараа наг шэбхээр үтэгжүүлхэ, минеральна үтэгжүүлгээр шанаржуулха арга олгохо ушартай. Ургасын хойноhoo харууhалха үедэ звеногой гэшүүдые ондоо хүдэлмэридэ hамшаангүйгөөр, тарилгаяа саг соонь, hайса уhалха техникээр хангаха болоно.

Нүхэд хартаабхашад, овощ ургуулагшад! Энэ жэлдэ баян ургаса абахын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдоёл.

МҮНӨӨДЭР ҮСЭГЭЛДЭРЭЙХИҺӨӨ ҺАЙНААР, ҮГЛӨӨДЭР МҮНӨӨДЭРЭЙХИҺӨӨ ҺАЙНААР!

ЭРШЭ, ХҮСЭЕЭ ШАНГАДХАН...

«Социалис мүрысөөе партиин экономическа политикын гол шэглэлнүүдтэй тон нягтаар холбохо гээшэ тэрэнэй гол удха зорилго болоно. Энээниие хайшан гэжэ ойлгохо ёһотойб гэхэдэ, мүрысөөн ажалшадые гансал ехэ тоогой түлөө тэмсэхыень элсүүлхэ бэшэ, харин продукциин һайн шанарай түлөө, мүнгэ зөөри, материальна болон ажалай хүсэ шадал алмахын түлөө, үйлэдбэридэ научно-техническэ туйлалтануудые үрэ ехэтэйгээр, үргэнөөр нэбтэрүүлхын түлөө, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлые гол зорилго болгохо ёһотой бшуу».

(СССР-эй профсоюзуудай XV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэһөө).

СССР-эй профсоюзуудай XV съездэ хабаадалсаха зол хубитай байһандаа би тон ехэ баяртайб. Съездын хүдэлмэриин хойноһоо манай ороной бүхы ажалшад, түрүү хүн түрэлтэн тон ехэ һонирхолтойгоор хаража байгаа. Энээн тухай хэблэлдэ үргэнөөр бэшэгдэнхэй, радио болон телевиденеэр дамжуулагдажа байгаа.

Тиимэһээ Кремлиин съезднүүдэй ордон соо хараһан, үзэһэн юумэн ту[illegible]гаа бэшэ, харин съездын үедэ. тэрэнэй һүүлээр түрэһэн һанал бодол тухайгаа тобшохоноор хөөрэхэ хүсэлтэйб.

Съездын эхилхэлээр КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ үгэ үгтэһэн байгаа. Тодо һонор, гүн удхатай, хүн бүхэндэ ойлгосотой үгэ соогоо нүхэр Л. И. Брежнев табан жэлэй түрүүшын жэлэй дүн согсолһон, манай парти болон правительствын шиидхэжэ байһан зорилгонуудые харуулһан, совет профсоюзуудай хүдэлмэридэ үндэр сэгнэлтэ үгэһэн байна. Мүн совет профсоюзуудай үмэнэ тон ехэ зорилгонууд табигдаа.

Совет профсоюзуудай хүдэлмэридэ партиин үгэһэн үндэр сэгнэлтэтэй, тэдэнэй үмэнэ табигдаһан зорилгонуудтай зохилдуулан, бидэнэршье, республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, өөһэдынгөө ажал хэрэг хаража үзэхэ болонобди.

Табан жэлэй түрүүшын жэлэй дүнгүүд тухай эндэ дабтажа хэлэһэнэй хэрэггүй хаш. Бүгэдэндэ мэдээжэ ха юм.

Харин табан жэлэй хоёрдохи жэлые ямараар эхилбэбибди, ажал хэрэгнай ямар байна гээшэб гэһэн асуудалда тогтолтой.

Республикамнай байгша оной түрүүшын кварталда гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 107, һү—107, үндэгэ 144 процент дүүргэһэн байна. Теэд иимэ амжалта аймаг, ажахы бүхэндэ туйлагдаа бэшэ ха юм.

Апрелиин 1-нэй байдалаар Хэжэнгын, Хурамхаанай, Хориин, Яруунын. Загарайн болон бусад зарим аймагууд гүрэндэ мяха худалдалгаар нёдондоной энэ үеын хэмжээнһээ холо гээгдэжэ ябана. Нёдондонойхитой жэшэбэл, Хориин, Кабанскын, Загарайн, Зэдын, Бэшүүрэй аймагуудай ажахынууд һү багаар худалдаа. Түнхэнэй, Хэжэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Хяагтын, Хурамхаанай, Хориин аймагуудта үндэгэн бага абтаа.

Мал ажалай продукци абалга тэжээлһээ дулдыдадаг гэжэ хүн бүхэн мэдэхэ, энээн тухай жэл бүри хөөрэлдөөн болодог гээшэ. Теэд энэ асуудал хүсэдөөр, үндэһөөрөө шиидхэгдэнэгүй.

Буряадай колхоз, совхозууд газар тариалангаар, сабшалан, бэлшээреэр баян юм. Энэ газараа зүбөөр, ашаг үрэ ехэтэйгээр ашаглажа шадабал, мал ажалай продукци абалгаяа мүнөөнэй хэмжээнһээ хоёр дахин ехэ болгохо аргатай.

Гэхэтэй хамта Улаан-Үдын, Загарайн, Баргажанай аймагуудай зарим ажахынуудай газар дайда, илангаяа уһалагдадаг газар хангалтагүйгөөр ашаглагдана. Уһалагдадаг газар дээрэһээ продукци абаха түсэб дүүргэгдэнэгүй. Ехэхэн газар бригада, звенонуудта даалгагдангүй, эзэгүй хэбтэһээр. Гадна ехэхэн хэмжээнэй тариалан, сабшалан жэл бүри уһалагдангүй үлэшэнэ.

Тариалан, сабшалан, бэлшээри һайжаруулха габшагай хоёр һара КПСС-эй обкомой бюрогой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоолоор соносхогдоһон байна. Эдэ һаранuудта дүүргэгдэхээр хараалагдаһан бүхы хэмжээ ябуулганuудые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ хүдөөгэй бүхы ажалшадые элсүүлхэ гээшэ совхоз, колхозуудай, хүдөө ажахын бусад предприятинуудай профсоюзна эмхинүүдэй дайшалхы зорилго болоно.

Мүнөө үедэ совет профсоюзуудай онсо гол илгаануудай нэгэниинь юун бэ гэбэл, тэдэнэр арадай ажахы эрхилхэ, үйлэдбэри хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ, бүхы общественно хүгжэлтэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев съезд дээрэ хэлэһэн байна. Тэрэшэлэн социалис мүрысөө эмхидхэхэ талаар профсоюзуудай онсо үүргэтэй байһые тэмдэглээ һэн. Мүнөө гансал тоогой түлөө бэшэ, мүн продукциин шанарай, эд зөөри, ажалай нөөсэ алмахын түлөө, үйлэдбэридэ научно-техническэ туйлалта нэбтэрүүлхын, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэхэ шухала гэжэ зааһан байна.

Эдэ асуудалнууд Буряадай республикын профсоюзна эмхинүүдтэ мүн лэ сэхэ хабаатай.

Ажал оньһожоруулгые хараад үзэе. Овощ тарилга оройдоол 39 процент, тэжээл бэлэдхэлгэ 60—65 процент оньһожоруулагданхай. Мал ажал дээрэ абажа харабал, энэ хүдэлмэри бүришье һула. Жэлһээ жэл бүри тракторна паркын хүсэнэй нэмэжэ байбашье, тэдэнэй хэһэн ажалай хэмжээн мүртэй урганагүй.

1972 ондо республикын хүдөөгэй ажалшад үндэр социалис уялгануудые абанхай. Жэшээлхэдэ, ороохо үйлэдбэрилгые 610 мянган тоннодо, хартаабха—75 мянган тоннодо, овощ—28 мянган тоннодо хүргэхөөр шиидэнхэй. Мал ажалай галааршье уялгануудынай ехэ.

Олон совхоз, колхозуудай профсоюзай эмхинүүд социалис мүрысөө эмхидхэхэ талаар ехэ юумэ хэнэ, дүй дүршэлтэйшье болонхой.

Энэ дүй дүршэлдөө түшэглэн, ажалшадай эдэбхи үүсхэл хүгжөөн бадаруулжа, профсоюзна организацинууд юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлэй түсэб, даабари болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, ССР Союзай байгуулагдаһаар түүхэтэ 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысөө ажалшадай дунда бүри үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Зүгөөр энэ шухала хэрэгтэшье дутагдалнууд үзэгдэһөөр. Жэшээлхэдэ, Хурамхаанай, Түнхэнэй, Мухар-Шэбэрэй аймагуудай зарим ажахынуудта мүрысөөн ёһын тэдысэ эмхидхэгдэнхэй, моральна урмашуулгада анхарал хандуулагданагүй. Суулгын совхоздо, «Знамя Ленина» колхоздо абаһан социалис уялгануудынь түсэбтэ даабариһаань доогуур байшюо. Хүндэлэлэй дэбтэр, хүндэлэлэй самбар олон газарта байхагүй. Хүдөө ажахын министерствын. «Сельхозтехника» нэгэдэлэй авто-ажахынуудта социалис мүрысөөн бүришье һулаар эмхидхэгдэнхэй.

«Социалис мүрысөө саашадаа улам һайнаар эмхидхэхэ тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоол соо табигдаһан эрилтэнүүдые хүсэд дүүрэн бэелүүлхын тулада профсоюзай эмхинүүд шухала хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

Мүнөө үедэ республикын колхоз болон совхозуудаар, хүдөө ажахын предприяти болон эмхи зургаануудаар бүхы хүдэлмэришэдэй, профсоюзна организацинуудай суглаанууд боложо. СССР-эй профсоюзуудай XV съездын дүнгүүдые зүбшэн хэлсэнэ, профсоюзай эмхинүүдэй хүдэлмэри һайжаруулха талаар хэмжээнүүдые хараална.

КПСС-эй XXIV съездын, СССР-эй профсоюзуудай XV съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон республикын хүдөө ажахын хүдэлмэришэд табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха байха.

С. БАЛЬЖИНИМАЕВ,
хүдөө ажахын, бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Буряадай обкомой түрүүлэгшэ.

ИЛАГШАДТА—ТУГУУД

1972 оной түрүүшын кварталда мал ажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилжэ абахын түлөө, малай ба шубуунай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө автономито республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай, автономито областьнуудай дунда дэлгэрһэн Бүхэроссин социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет, ВЦСПС согсолбо.

Мүрысөөндэ илажа гарагшад тодороо гэбэл: Баруун-Хойто зонодо — Ленинградай, Вологодско **областьнууд, Түбэй — Костромской область, Волго-Вятска — Мариин АССР, Кировскэ область, Түбэй-Хара хүрьһэтэ — Белгородско, Тамбовско областьнууд, Поволжьын —Пензинскэ область, Ураалай — Удмуртиин АССР, Баруун Сибириин — Алтайн хизаар, Омско область,** Зүүн Сибириин — Эрхүүгэй, Шэтын областьнууд, Красноярай хизаар, **Алас-Дурнын — Сахалинай** об[...] зонодо Карелиин АССР, Магаданай об[...] гараа.

Карелиин АССР-тэ, Алтайн хизаар[...] дай, Белгородско ба Пензинскэ [...] **РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугууд,** мүнгэн [...] **бүхэндэнь 10** мянган түхэриг) барю[...]

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугууд Мариин [...] хүүгэй ба Сахалинай областьнуудта мүнгэн шангуудые (туд бүхэндэнь 10 [...] риг) барюулхаар шиидхэгдэһэн бай[...]

Удмуртиин АССР-тэ, Красноярай [...] логодско, Костромской, Кировскэ, Там[...] ско, Шэтын ба Магаданай областьну[...] мянган түхэригэй мүнгэн шангууд олго[...]

КОММУНИС АЖАЛАЙ УДАРНИК

Мария Сергеевна коммунис ажалай ударник, халаанайнгаа даабарие 115 процентһээ доогуур дүүргэдэггүй. Тэрэ Улаан-Үдын «Электромашина» заводто арбадахи жэлээ гагнууршанаар хүдэлнэ.

Нүхэр Бердюгина оролдосотой, шадабаритайгаар хүдэлдэг.

Табан жэлэй нэгэдэхи жэлэйнь түсэбые арбан нэгэ һараар урид дүүргэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мария Сергеевна Бердюгина.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ.
фото-зураг.

СССР-эй 50 ЖЭЛЭЙ ОЙ[...]

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРЭ[...] ЗАНШАЛТАЙБ[...]

Газарай гүн уудалжа, галта шулуу малтаха гээшэмнай тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ. Тиимэһээ нүүрһэшэд мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг байна. Һүүлэй үедэ шахта соохи хүдэлмэри яһала оньһожоруулагдаа. Хэрбээ табан жэлэй саана бидэнэр шахта соо модон тулгануудые хэрэглэдэг һаа, мүнөө гидравлическа тулгануудые оньһон аргаар тодхонобди.

Мүнөө шахтануудта КМ-87 «д» түхэлэй оньһожоруулагдамал комбайнууд тодхогдожо эхилээ. Табан лава соо шэнэ түхэлэй комбайнууд хүдэлнэ. Энэ оньһон түхеэрэлгэнүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа шадабал, һайн шанартай нүүрһэ ехээр малтаха арга боломжо хүдэлмэришэн бүхэндэ бии.

Валерий Спиридонович Можаровай хүтэлбэрилдэг бригадын нүүрһэшэд эгээл түрүүлэн энэ комбайн туршажа үзэһэн байха юм. Эдэнэр оньһон түхеэрэлгэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаһанайнгаа ашаар сүүдхэ соогоо 1600—1700 тонно нүүрһэ малтажа. «Востоксибуголь» трест соогоо рекорд туйлаа бэлэй.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Василий Аношиной даадаг бригадын нүүрһэшэд сүүдхэ соо 600 тонно нүүрһэ малтаха даабаряа 900 тоннодо хүргэнэ. Хэрбээ энэ оньһон түхеэрэлгэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа шадабал, бидэнэр бага гаргашатайгаар ехэ нүүрһэ малтадаг болохо арга боломжотойбди. Манай шахтоуправлениин хүдэлмэришэд энэ бүгэдые һайн ойлгодог гэжэ һанагшаб.

Манай хүдэлдэг 93-хи лавада шэнэ комбайн тодхогдоһоор тиимэшье үни болоогүй. Гэбэшье бригадымнай гэшүүд энэ оньһон түхеэрэлгэтэй һайса танилсаһан, деталь бүхэниинь мэдэхэ болоһон байха юм. Тэрэгүйгөөр оньһон түхеэрэлгые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха гээшэнь бэрхэтэй. Хэрбээ ажалай үедэ эбдэрээд байгаа һаань, саг дары заһабарилха хэрэгтэй. Тиимэһээл хаана, ямар шүрэбыень шангалдхаха, һуладхахаяа хүн бүхэн һайн мэдээд байха ёһотой болоно бшуу.

Бригадамнай 48 хүнһөө бүридэнэ. Бидэнэр дүрбэн халаан соо хүдэлдэгбди. Дүршэлтэй бэрхэ хүдэлмэришэдые звеное даагшаар табидаг гээшэбди. Илья Яковлевич Батуевые абаад үзэе. Арбан наймадахи жэлээ «хара алта» малтана. Баян дүршэлтэй болоһон хүдэлмэришэн ааб даа. Олон жэл шударгыгаар ажаллажа, СССР-эй нүүрһэнэй промышленностиин «Хүндэтэ шахтёр» гэһэн нэрэ солодо хүртэһэн байха юм. Энэ нүхэрнай ажалаа эмхидхэхэдээ бэрхэ байшаба. Тэрэнэй даадаг звеногойхид КМ-87 «д» комбайнаа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэдэг. Хэрбээ халаан соогоо 200 тонно нүүрһэ малтаха даабаритай һаа, тэрэнээ 250, заримдаа 300 тоннодо хүргэжэ, бэшэнэйнгээ дундаһаа илгарна.

Иван Калашниковай даадаг звеногой хүдэлмэришэд ажалай түрүүшүүлэй хойно ор[...]ла мүн лэ эршэмтэй [...] дэлнэ. Иван Калаш[...] техникэ һайн м[...] рэ олон жэл нүүрһ[...] лана. Үнгэрһэн таба[...] шада эдэбхи үүсхэл[...] жэ, даабарла болзор[...] дүүргээ бэлэй. Тии[...] Тэмдэг» орденоор [...] юм. Тэрэнэй үбсүүе[...] алдарай» гурбан тэм[...] лэдэг.

Звеное даагша Вл[...] дорович Яковлев 196[...] нэй орденоор шагна[...] юм. Тэрэнэй даадаг [...] дэлмэришэд мүнөө[...] мүрысөөндэ эрхим[...] даабаряа үлүүлэн д[...] ной магтаал һайшаа[...] Иимэ урагшаа эрма[...] бодолтой зонтой х[...] гэн. ажал бүтээсэ[...]

Би өөрөө арбан [...] лээ шахта соо хүд[...] гасаада нүхэдөөрөө [...] нүүрһэ малтажа, [...] ностиин хэрэглэмжэ[...] хүн бэзэб. Юһэдэ[...] соо бүри ехэ нүүрһ[...] һэн зорилго урдаа [...] Тиимэһээ халаан бү[...] үлүүлэн дүүргэхэ [...] хүдэлмэришэн бүхэ[...] бинаб. 48 хүн нэгэ [...] тэй эетэйгээр хүдэ[...] ехэ юумэ хэхэ арга [...] ха юм даа.

Ажалаа зүбөөр эм[...] һон техникээ бүтээс[...] ашаглаха хэрэгтэ гол [...] бигдана. Бидэ недел[...] ажалайнгаа түсэб [...] набди. Энэ түсэб [...] та сорхи байдал хара[...] Юуб гэхэдэ, заримдаа [...] али шулуутай хүрьһэ[...] даг. Энэ бидэниие ех[...] гээшэ. Тигэжэ зарим[...] халаан соо 100—110 [...] һэ малтахашье ушар [...] най бригадын хүдэл[...] бүхы бэрхэшээлнүүд[...] гоор дабажа, нүүрһэ [...] баряа үлүүлэн дүүр[...] даг.

Байгша оной нэгэ[...] лай даабариһаа гадуур [...] но нүүрһэн малтагда[...] һарын даабариһаа [...] тонно нүүрһэ малта[...] нэй һайндэрые ажал[...] тэйгээр угтажа байна[...]

Ажалаа зүбөөр эм[...] даһанай ашаар бидэ[...] гаа бүтээсые 6 про[...] шэлүүлээбди. Нэгэ то[...] нэй өөрынь үнэ сэн[...] гөөр хямдаруулһан [...]

Бидэнэр жэлэйнгээ [...] гадуур 3000 тонно н[...] жа, СССР-эй 50 жэл[...] тэй солотойгоор угта[...] циалис уялга абаһан [...] шье зорилгоёо бэелү[...] үгэдөө хүрэхэбди гэ[...]

Г. КА[...]
Галуу[...]
шахтоуправле[...]

САСУУЛЖА, ЗЭРГЭСҮҮЛЖЭ ХАРУУЛНА

Онохойн модоной комбинадай модо хюрөөдэдэг цех соо ороһон лэ хүн «Мүнөөдэр хэн түрүүлжэ ябанаб?» гэһэн томо самбар анхарха байха. Тус цехэй нэгэдэхи участогай Б. Е. Гарбузай хүтэлбэрилдэг бригада үсэгэлдэр халаанайнгаа даабари 114 процент дүүргэбэ гэжэ бэшээтэй байба. Комбинадай партийна организаци социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые үдэр бүри гаргадаг, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдтэ горитой анхарал хандуулдаг. Комбинадай управлениин байшан соо баһа тиимэ самбар үлгоотэй. Тиихэдэ «Арадай хиналта» гэһэн стенд гүрэнэй зөөридэ хайша хэрэгээр хандадаг ушарнуудые, бог шоройдоо даруулшаһан участогуудые (тэрэшэлэн харюусалгата нюурнуудые) эндэ няагдаһан фото-зурагууд хайра гамгүйгөөр шүүмжэлнэ.

«Коммунис ажалай түлөө» гэжэ ханын газетэ һонирхолтойгоор гаргагдана. Ээлжээтэ нэгэ номер тухай эндэ хөөрэхөөр. «Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ» зорюулагдаһан түрүү бэшэг нилээд ульгамаар бэшэгдэнхэй. Султумова Ена Базыровнагай фото-зураг добо үгтэһэн бэшэлгэ cooһоо тэрэнэй габшагай ажал тухай мэдэжэ абанабди. Ена Базыровна коллектив соогоо хүндэтэй болоһон дээрэһээ Онохойн модоной комбинадай рабочкомой гэшүүнээр, тосхоной Соведэй депутадаар, ой модоной. саарһанай, модо болбосоруулгын промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай гэшүүнээр һунгагдаһан, профсоюзай съездын хүдэлмэридэ хоёр удаа хабаадаһан намтартай. Юрын буряад басаган алдарта ажалаараа иимэ ехэ этигэл найдабарида хүртэһэн байна бшуу. Ханын газетэдэ комбинадай коллективэй түрүүшын кварталда түсэбөө ямараар дүүргэһэн тушаа тодоор бэшээтэй. Г. П. Вильмовагай бригадын ажалдаа амжалта яажа туйладаг тухай эндэ хэлэгдэнэ. «Арадай уран бэлигтэйшүүл» гэһэн гаршаг доро фоторепортаж үгтөө. Онохойн модоной комбинадай уран һайханай бүлгэмэй артистнууд бүхы аймаг дотороо суурханхай гээд эндэһээ мэдэжэ абанабди. Гэхэтэй хамта комбинадай шэнэ цех тухай материалнууд, спортын һонин мүн лэ тус номерто оруулагдаа. «Коммунис ажалай түлөө» гэһэн ханын газетэ комбинадай ажабайдалые бүхы талаһаань харуулна.

Комбинадай ухаалан зохёогшод, урлан нарижуулагшад олон шэнэ дурадхал үйлэдбэридөө нэбтэрүүлжэ мүнгэ зөөри арьбалһан байна.

Жэшээлхэдэ, конструкторско бюрогой начальник В. К. Блиновой нарижуулһан модо хюрөөдэдэг станок яажа хүдэлгэхэ, энэ станок дээрэ хүдэлхэдөө үндэр бүтээсэ яажа туйлаха тухай тайлбари цех соохи түсхай самбар дээрэ тодорхойгоор бэшээтэй байна. Фото-зурагууд, схемэнүүд эндэ үгтэнхэй. Модо хюрөөдэдэг станок нарижуулһанайнгаа түлөө В. К. Блинов урлан нарижуулагшын үнэмшэлгэ абаһан байна.

Ажалай бүтээсэ—үйлэдбэриин гол асуудал мүн. Харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдэй хүсөөр энэ асуудалда ехэ анхарал табигдана. Хэрбээ тус предприятиин түсэбэй дүүргэлтэ 1965 ондо 100 процент байгаа һаань, ажалай бүтээсэ 1970 ондо—11 процентээр, 1971 ондо—45 процентээр дээшэлээ. Эдэ бүгэдэ тоо, баримганuудые бүхы комбинат соогуурнь ябажа харабал, комбинадай хүдэлмэришэдэй дунда эмхидхэгдэһэн социалис мүрысөөндэ харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд хүндэтэй һуури эзэлнэ гэһэн тобшолол хэхэ байнабди.

С. ОЧИРОВ,
манай корр.

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНАЙ

Булад хайлуулагшад мүрысэнэ

ДНЕПРОПЕТРОВСК. (ТАСС-ай корр.). Дзержинскиин нэрэмжэтэ Днепровско металлургическа заводой булад хайлуулагша Григорий Медянигай бригада апрелиин 11-дэ булад хайлуулгаяа графигһаа 1 час 10 минутаар түргэдхэн, жэлэйнгээ уялгата даабариин хахадые дүүргэбэ. Днепровскын булад хайлуулагшад ажалайнгаа амжалта тухай Социалис Ажалай Герой, Челябинскын булад хайлуулагша Иван Панфиловскиин бригадада мэдээсэбэ. Булад хайлуулдаг солото түрүүшүүл СССР-эй 50 жэлэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалис мүрысөөнэй договор шэнэ жэлэй урдахана баталаа бэлэй. Жэлэй даабариһаа гадуур 600-гаад тонно булад хайлуулжа, Эхэ орондоо үгэхэбди гэһэн уялга абаа һэн. Г. Медяник булад түргөөр хайруулхын тулада компрессор хэрэглэнэ.

Хүдөөгэй нефтебазануудта

КРАСНОЯРСК. (ТАСС-ай корр). Енисей мүрэн дээрэ Красноярска ГЭС-эй баригдаһан сагһаа хойшо адаг тээшээ 250 километрэй зайда уһаниинь хүрэхэеэ болинхой. Энээнииень Сибириин гол мүрэнэйхид шадамараар хэрэглэнэ. Енисейскэ, Казачинска, Сухобузимска ба хизаарай хүдөө ажахын бусад районуудай колхоз, совхозуудта тоһодолготүрхилгын материалнуудые абаашаха түрүүшын танкер Красноярскһаа түрүүшын аяншалгадаа гараба. Хабарай тарилгын эхилтэр арбаад мянган тонно нефтепродуктнууд уһаар абаашагдаха.

ЭРДЭМ ҮЙЛЭДБЭРИ ХОЁРОЙ ХОЛБООН

СВЕРДЛОВСК. (ТАСС-ай корр.). «Уралмаш». СССР-эй АН-ай Ураалдахи научна түб хоёр 1972—1975 онуудай туршада научно-техническэ харилсаа холбоо хэхэ тухай договор баталба. «Уралмашай» үйлэдбэриин нэгэдэлэй генеральна директор Н. И. Рыжков, түбэй президиумэй түрүүлэгшэ, академик С. В. Вонсовский договорто гар табяа.

Ураалай машина бүтээгшэд эрдэмтэд хоёрой заншалта харилсаан улам үргэдэнэ, бэхижэнэ. Шэнжэлэгшэдэй, үйлэдбэришэдэй бэлдэһэн. творческо харилсаа холбооной шэнэ программа 28 темэтэй. Ураалай научна түбэй Металлай физикын институтда зохёогдоһон, сурапзаар хинадаг аргые үйлэдбэридэ хэрэглэлгэ, заводой жэлэй түсэбэй экономико-математическа тодорхойлолго тэдэнэй тоодо ороно. Ургамалай, амитадай экологиин институдай мэргэжэлтэд, социологууд заводой үйлэдбэриин байдалые һайжаруулха хэрэгтэ анхарал табижа, шэнжэлхы ехэ хүдэлмэри ябуулха юм.

Договор дүүргэгдэжэ эхилээ. Математигууд, заводой экономистнууд, жэшээнь, үйлэдбэриие холын хараатайгаар түсэблэлгын асуудалнуудые хамта тодорхойлжо эхилээ.

УТААГҮЙГӨӨР СОНГООЛГО

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС-ай корр.). Хүргэгдэһэн скумбри оройдоо минута соо хүйтөөр сонгоологдоно. Колбаса, сыр сонгоолгодо хэрэглэгдэдэг «вахтоль» гэжэ эдьхэмэг худар хэхэдэ, загаһан тэрэ дороо сонгоогдоодхино. Загаһанай промышленностиие оньһожоруулха эрдэм-шэнжэлгын ба конструкторско институдай хүдэлмэрилэгшэд загаһанда «вахтоль» түрхижэ сонгоолхо автомат бэлдээ.

Иимэ автомат Калининградска областиин Палесскэ загаһанай комбинадта эльгээбэ.

ЗАГАҺАШАДАЙ ҮҮСХЭЛ

ЮЖНО-САХАЛИНСК. (ТАСС-ай корр.). Корсаков портдо «Союз-5» гэжэ ехэ траулер бархагаа табиба. Жэлэйнгээ түсэб дүүргэжэ, 40 мянган центнер загаһа бүйлуулһан экипаж ээлжээтэ агнуурһаа олзотой бусаба.

Табан жэлэй даабарие дүрбэн жэл соо дүүргэхын түлөө мүрысэгшэ Сахалинай олзобориин ба загаһа бүйлуулдаг хоёр зуугаад коллективэй нэгэниинь «Союз-5»-най экипаж болоно. «Сахалинрыбпромой» олзобориин ба загаһа бүйлуулдаг арбаад судны экипажууд мүрысөө үүсхээд, амжалтатайгаар ажаллажа байна. Эдэнэр түсэбһөө гадуур 22 мянган центнер загаһа энэ жэлдэ баряа.

«Невельский комсомолец» гэжэ траулерай команда эрхим үрэ дүн туйлаа. Загаһа бариха жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэй.

ЭРХИМ ШАНАР, ГАБШАГАЙ АЖАЛ

КИЕВ. (ТАСС). «Хабарай тарилгада—эрхим шанар, агрегат бүхэндэ—үндэр бүтээсэ!»—иимэ уряа доро Украинын таряашад табан жэлэй хоёрдохи жэлэй үндэр баян ургасын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлнэ. Мянгаад механизаторнууд поли дээрэ хоёр халаанда ~~ажаллажа~~, даабаринуудаа үлүүлэн дүүргэнэ. Һүүлэй долоон хоногто үдэр бүриин 560-гаад гектарта тарилга хэнэ. Республика дотор 5,7 миллион гектар гэхэ гү, али таригдаха бүхы талмайн дүрбэдэхи хубида хабарай тарилгада хэгдээ.

Хоёр ороной эрдэмтэдэй хани холбоон

НОВОСИБИРСК. (ТАСС-ай корр.). Монголой Арадай республикын эрдэмтэдэй делегаци Академгородогто хэдэн үдэр айлшалба. Эдэнэр СССР-эй Науканuудай академиин Сибириин отделениин түүхын, хэлэ бэшэгэй ба философиин эрдэмэй нэгэдэмэл соведэй заседанида хабаадалсаа, институдуудта айлшалаа, аха дүү хоёр ороной эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэдэй холбоо барисаа саашадань үргэдхэхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ.

Советскэ Союз МНР хоёрой шэнжэлэгшэдэй хани холбоон заншалта болонхой. Совет-монгол археологическа экспедицинүүд арбаад жэлэй туршада хүдэлжэ байна. Палеолидай, эртэ урда сагай бронзын тон баян памятнигуудые Монголһоо олоо.

Нефтиин мүрэнэй шэнэ урасхал

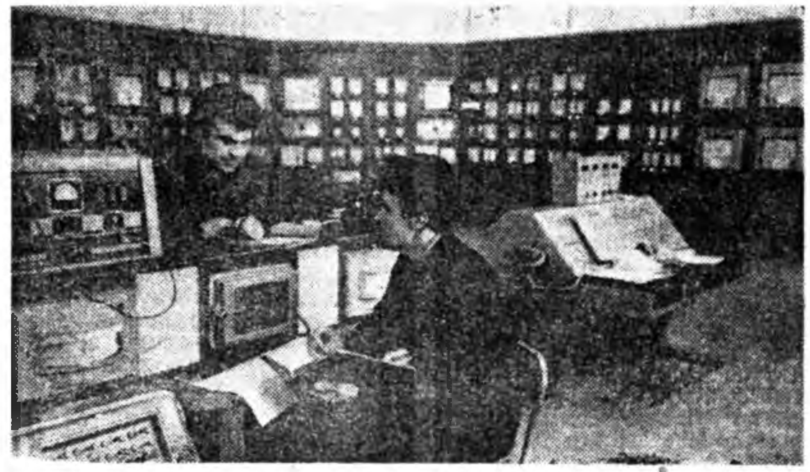
Усть-Балык—Алементьевск магистралиин гол хубинь болохо Усть-Балык — Нижневартовскын хоорондохи нефтепроводой һалаада 200 километр сорго холбобо. Сибириин нефть энэ соргоор дамжажа, Волгын нютагуудта хүрэхэ юм. Нефть илган бүйлуулха станциин талмай дээрэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ.

ТАСС-ай корр.

КУЙБЫШЕВСКА ОБЛАСТЬ. Новокуйбышевска нефтехимическэ комбинадай газай гурбадахи түхеэрэлгэ проектнэ хүсэндөө хүрэбэ. Түхеэрэлгын коллектив СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй, түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысэн, түсэбһөө гадуур зуугаад мянган түхэриг гүрэндэ тушааба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түхеэрэлгын эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэн аппаратчик А. М. Ужакин (зүүн гарһаа) ба ахалагша аппаратчик В. Г. Керосиров.

ТАСС-ай фотохронико.

НОВГОРОД. Новогородско хүдөө ажахын областной [...] хүдөө ажахын түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ талаар [...] ябуулна. Областиин колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгш[...] жэлтэд эндэһээ ехэхэн туһаламжа абадаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СНТИ-гэй кабинедые даагша Л. См[...] бытинский» совхозой директор В. Петров, «Передольский» [...] директор В. Беркетов, «Воля» совхозой директор С. Смол[...] тэ хэрэгтэй литература дурадхажа байна.

ТАСС-ай фото[...]

...ЁЛОЙ ХОЁР ЖЭЛЭЙ ДОБТОЛГО

ТОСХОНУУДНАЙ ГОЁ ҺАЙХАНУУД БОЛОГ ЛЭ!

Үшөө үнгэрэгшэ жэлдэ Мухар-Шэбэрэй аймагай Совеэдэй сесси дээрэ соёлой хоёр жэлэй добтолго тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээд, хүдөө нютагуудай тосхон, һургуулинуудые болбосон түхэлтэй, гоё һайхан үзэмжэтэй болгохо талаар дэлгэрэнгы түсэб табигдаһан юм. Энэ хоёр жэлэй туршада аймагай тосхон һургуулинуудта 100 мянга гаран модон һуулгагдажа, 20 километрэй зайда үйлсэ тротуар, хашаа заһабарнлагдаха. Тиихэдэ 400 гаран гэр шэнэлэгдэжэ, 300 гаран байра баригдаха. 2472 хүнэй һураха 6 һургуули, 3 клуб ашаглалгада үгтэхэ. Мүн шэнэ магазинууд, хүүгэдэй саадууд, гэрнүүд, столовонууд баригдаха.

...ГША оной март һара соо республи... газетэнүүдтэ ехэ һонин мэдээсэл ...оо һэн. Энэмнай юуб гэбэл, аймагай ...болбосон түхэлтэй болгохо, соёл куль...шадань хүгжөөхэ талаар Хэжэнгэ ... ажалшадай социалис уялга болоно бшуу. Хэжэнгэ тосхо... шэнэ үүсхэл гаргажа, СССР-эй ...гдаһаар 50 жэлэй ойн баярай жэлдэ ...гөө түбые болбосон түхэлтэй болго... тэмсэлдэ хамсы шуун орохо зуураа, ...оронойнгоо ажалшадые уряалба гээ...юм. Энэнь тон һайшаалтай.

...бухы хэмжээ ябуулгануудынь нёдондс ...носхогдоһон соёлой хоёр жэлэй доб... нэгэ хуби болоно бшуу.

... Мухар-Шэбэрэй аймагай нютагай Советүүд, ажалшад соёлой хоёр жэлэй добтолгодо өөһэдынгөө хубитые хэр оруулжа байнаб гэһэн асуудал табяад, тэрээндэ тобшохоноор харюусаха гэжэ туршаа.

Соёлой хоёр жэлэй добтолгын штаб эдэ хэмжээ ябуулгануудай, ажал хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдые дүрбэн шатада хаража үзэхэ гээд хэлсэһэн юм. Түрүүшынь шатада сельскэ Советүүдэй, хоёрдохи шатада тосхон, һургуулинуудай, гурбадахи шатада предприятинуудай, дүрбэдэхи шатада айл, гэр бүлэнүүдэй энэ талаар хэһэн ажал хүдэлмэрине хаража үзэхэбди.

Хаана, хэзээ юун хэгдэхэб гэһэн тусхай гурим, болзор бии болгогдожо, нютагай Советүүдэй гүйсэдкомуудай зүблөөнүүд дээрэ баталагдан абтаа һэн.

Энэмнай хэлэхэдэ бэлэн аад, үнэн дээрээ гайтайхан хэрэг aаб даа. Хооһон хашхараагаар, гоё гоё үгэнүүдээр эндэ олон юумэ бүтээхэгүйш. Нютагай Советүүдэй депутадуудай оролдолгоһоо, тэдэнэй үүсхэлһээ ехэ юумэн дулдыдаха. Тиигээд манай сельсоведүүд өөһэдынгөө шадал соо энэ хэрэгтэ оролсоно. Жэшээлхэдэ, Мухар-Шэбэрэй сельсоведэй депутадууд соёлой хоёр жэлэй добтолгодо эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, уялгануудые абаад, һунгуулиин округуудай хоорондо мүрысөө эмхидхээ. Тиихэдэ Хонхолын сельсоведэй дүй дүршэл һонин байна. Тэндэхи депутадууд сельсоведэй сесси бүхэн дээрэ тоосоогоо хэжэ, хэһэн хүдэлмэри тухайгаа элидхэдэг юм. Ингэжэ аймаг доторхи арбан нэгэн сельскэ Советүүд хүн зоноо, эдэбхитэдээ зоригжуулжа, соёлой добтолгодо өөһэдынгөө хубитые оруулжа эхилэнхэй.

Тосхон, һууринуудые болбосон түхэлтэй болгохын, барилгануудые барихын тула нилээд ехэ материал, хирпиисэ, хёосо, шифер хэрэгтэй болоно. Энэ талаар сельскэ Советүүдэй гүйсэдкомууд, депутадууд олониитын хүсөөр субботник, воскресникүүдые үнгэргэнэ.

Соёлой хоёр жэлэй добтолгые шалгажа байха тусхай штаб манайда байгуулагданхай. Энэ штаб түрүүшын дүнгүүдые гаргажа, аймагай Советэй сесси дээрэ элидхээ һэн.

Түрүүшын дүнгүүд... Үйлсэ гудамжануудта 11.300 модон һуулгагдаба. Зуу гаран айлнууд шэнэ гэрнүүдтэ нүүбэ. 50 үхибүүдэй хүмүүжүүлэгдэхэ саад, шэнэ хоёр клуб, тоһоной заводой гэр, һургуулиин хоёр, хүдөөгэй нэгэ столово ашаглалгада үгтэбэ.

Түрүүшын шатын дүнгүүдые хаража үзэхэдэ, Хонхолын сельсовет нэгэдэхи һуури эзэлжэ, Хушуун-Үзүүрэй, Мухар-Шэбэрэй сельсоведүүд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта гараһан байба. Тосхон, һууринуудай дундаһаа Хонхоло түрүүшын һуури эзэлээ, хоёрдохиие Калиновка, гурбадахиие Хушуун-Үзүүр абаа. ДЭУ-76, ПДУ, «Бурводстрой», ПМК, ажаһуудалай комбинат болон бусад олохон предприятинууд һайнда тоологдоно.

«Искра» колхозой һуурин, тосхонуудта ехэ барилганууд эхилэнхэй. Социалис Ажалай Герой, колхозой түрүүлэгшэ Е. В. Иванов соёлой энэ добтолгодо өөһэдынгөө хубитые ехээр оруулхаар шиидэнхэй. 140 үхибүүдэй хүмүүжүүлэгдэхэ саад-ясли, уһа бүлэдэг башни, гостиница, столово, ажаһуудалай, худалдаа наймаанай түбүүд,байрын гэрнүүд баригдаха юм.

Мүн «Знамя Ленина» колхозой һуурин, тосхонуудта ямар олон барилга бодхоогдоо гээшэб! Эндэхи бүлэ бүхэн шахуу шэнэ һайн гэрнүүд соо ажаһууна. Дунда һургуулиин хоёр, найман жэлэй һургуулиин гурбан гэр байра, эмшэлэлгын табан пункт, АТС, саад-ясли, столово һүүлэй үедэ баригдаа. Тосхонуудай гудамжа, үйлсэнүүдэй палисадникүүд, гэрнүүдэй сонхынможонууд, һарабшанууд шэрдэгдэжэ, харгынуудай хажуу талаар модод һуулгагдана. Колхозой түб Хушуун-Үзүүр ерээдүйдэ һайхан тосхон болохоёо байна.

Калиновка тосхоноор ябажа үзөө һэн гүт? Эндэхи хүн зон, нютагай Советэй депутадууд тосхоноо болбосон түхэлтэй болгожо шадаа. Үйлсөөр ябахада, гэр байрануудайнь гоё гээшэ! Модод олоор һуулгагданхай, айлнуудай гэрнүүдэй нюур талanууд бултадаа шэрдэгдэнхэй.

Соёлой добтолгын түрүүшын жэл мүнөө нажар дүүрэхэнь. Тиибэшье хэһэн юумэмнай үшөөл бага байна. Сэхыень хэлэхэдэ, уршаг шалтагаан, дутуу дунданууднай үшөөл олон, үүсхэл оролдолгомнай үшөөл бага гээшэ ха. Барилгын материалнууд, модон, шэрэ, түхеэрэлгэ дуталдана.

Соёлой хоёр жэлэй добтолгын республиканска штаб һанаһанда хүрэмөөр хүдэлнэгүй.

Республикымнай газетэнүүд, телевидени, радио соёлой энэ добтолго тухай һүүлэй үедэ оройдоошье хэлэхэеэ, бэшэхэеэ, харуулхаяа болишонхой. Энэнь халагламаар.

Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ой хүрэтэр тосхон, һууринуудаа һайхан, гоё түхэлтэй, «нюдэнэй хужар» мэтэ болгохын тула оролдохо зэргэтэйбди.

Г. КЛОЧИХИН,
Мухар-Шэбэрэй аймагай ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо.

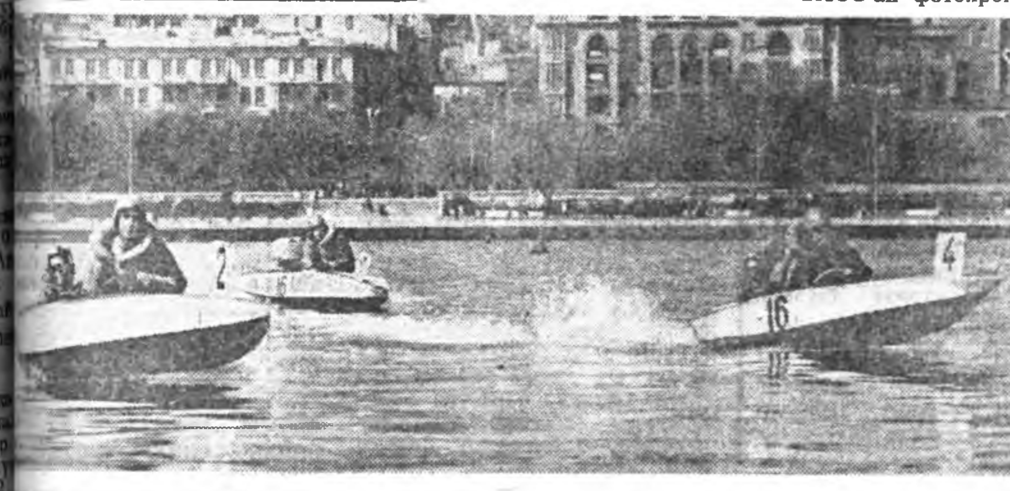
Белоруссиин ССР-эй ниислэл — МИНСК. Ленинэй проспект.

ТАСС-ай фотохронико.

СОВЕТ ОРОНОЙ ХОТОНУУДТА

Азербайджанска ССР-эй ниислэл — БАКУ. Город шадархи уһанай станци.

ТАСС-ай фотохронико.

...ҮР ЭНХЫН БУЛАН

ДОНОРОЙ ҮДЭР

...йкалиин аймагай түбэй ...н хүдэлмэрилэгшэд ай...оо донорой үдэрые һая ...

...ушынхеэ үнгэргэгдэхөө ...энэ үдэртэ тэдэнэр удаа...һэн байгаа. Тиин хүн ...түбаагдаһан участогууд ...тарна бюллетень гар... хөөрэлдөөнүүд үнгэр... байна. Тиихэдэ донорой ...лөө гэжэ байхада, «Ажа...түлөө» гэһэн радио-дам...гдэһэн юм.

...ой үдэр эхилбэ. Тус... үүдэндэ хүн зон дүү...-гой хүдэлмэрилэгшэд ...хин, В. Н. Крашенни... Баташов, В. Г. Бала...олон бусад түрүүлэн ...ий Плахин ороод гараба. ... хэр бэ, бэетнай гэм... гэжэ тэрэнһээ асуубаб. ...им. Үшөөшье 200 грамм ... һаа, хамаагүй хэбэр... баяртайханаар тэрэ ...

...рээд байхада, поликли... хүн бүришье олон боло...нэрэй дунда харгы за... 595-дахи участогай хүдэлмэрилэгшэд, багшанар, колхознигууд модошод болон бусад харагдана.

Түрүүшынхеэ донор болоһон наймаалагша Нина Шивирская, хүмүүжүүлэгшэ Ирина Петрова, колхозой бухгалтер Любовь Черноярова гэгшэд эндэ бии. Тэдэнэр хүнэй ами наһанай түлөө халуун шуһаа үгэхэ гээшэ һайхан ябадал гэжэ ойлгоо бшуу.

«Путь к коммунизму» колхозой хүдэлмэришэн Екатерина Григорьевна Кулимова мүнөө таби гара наһатай болобошье, дахин донор болохые хүсэһэн байна.

— Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ хүн бүхэндэ хүндэ байһан... Тиигэбэшье һаань, шархатаһан сэрэгшэдээ абархын түлөө шуһаяа гамнагшагүй һэмди, — гэжэ Е. Г. Кулимова хөөрөө һэн.

Итанцын леспромхозой хүдэлмэришэн Г. В. Русановай донор болоһон ушар һонирхолтой байба. Табан жэлэй саада тээ тэрэ аварида орожо, хүндөөр гэмэлтэһэн, шуһаа ехээр гээһэн байгаа. Теэд хүнэй 400 грамм шуһан тэрээндэ ами наһыень тэхэрюулһэн юм. Хүнэй халуун шуһанай ашаар һайн болоһон Г. В. Русанов мүнөө өөрынгөө шуһа тушааха гэжэ ээлжээндэ зогсоо бшуу.

Гэхэтэй хамта поликлиникын ахалагша сестра М. В. Коношонкина, лаборантка А. Г. Молчанова, сельсоведэй түрүүлэгшэ Р. В. Гончаренко, хүүгэдэй саадай хүмүүжүүлэгшэ Н. Дрянова болон бусад больницын саг үргэлжын донорнууд юм.

Прибайкалиин аймагай түб һууриндa үнгэргэгдэһэн донорой үдэр олон хүнэй хабаадалгатайгаар, эмхитэйгээр үнгэрөө.

Донорой хүндэтэ нэрэ нэрлүүлжэ ябаһан, мүн түрүүшынхеэ үнгэргэгдэһэн энэ үдэртэ эдэбхитэй хабаадаһан хүнүүдтэ районой больницын хүдэлмэрилэгшэд баяр баясхалан хүргэһэн байна.

Ю. ВОРСОБА.

Турунтаево.

...маралтын газарнууд олошорно

...тэрнай профсоюзуудай ...нууд, пансионадууд, ...н байшангууд жэл бү...жо байнхай. Һүүлэй ...жэлэй хугасаа соо 32 ... ажалшад эндэ амар... аргалуулһан байха ...

...союзуудай санаторно... эмхи зургаануудай ...илэгшэдэй эдэбхитэ...иин 24-дэ Москвада ...зүблөөн дээрэ эдэ ба... харуулагдаа.

...нган хүнэй һууритай ...лгын шэнэ барилга...һан жэлэй түсэбөөр ба...һоной гэжэ профсоюзуудай курортнуудые эрхилэн хүтэлхэ түбэй соведэй түрүүлэгшэ И. И. Козлов элидхэл соогоо тэмдэглээ. Нэгэ миллиард түхэриг энээндэ һомологдоо. Тэрэнэй 200 миллиониинь байгша ондо гаргашалагдаха юм.

Крымэй, Кавказай, Прибалтикын курортнууд үргэдэн хүгжэхэ. Энэ талаар һомологдоһон мүнгэ зөөриин 20 тухай процентнь Сибириин, Алас-Дурна зүгэй курортнуудые хүгжөөлгэдэ гаргашалагдаха байна.

Мүнөө ажалшадай бүлын амаралтые һайнаар эмхидхэлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдана.

Энэ жэлэй хоёрдохи хахадта профсоюзуудай элүүржүүлгын газарнуудта айл бүлые, үхибүүдтэй түрэлхидые хангаха һууринууд хоёр дахинаар үргэдэхэ юм.

Медицинын эрдэм ухаанай шэнэ туйлалтанууд санаторно-курортнуудай эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ улам үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэхэ.

Эдэбхитэдэй зүблөөндэ хабаадагшад хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые андалдаба. Санаторно-курортын хангалгые, ажалшадай амаралтын эмхидхэлые саашадань һайжаруулха хэдэн зууршалгануудые тэдэнэр хэһэн байна.

(ТАСС-ай корр.).

Социалис оронуудай хани барисаан

СЭВ-эй математическа түб

Польшын Наукануудай академиин Варшавадахи математическа институдай дэргэдэ Уласхоорондын математическа түб байгша оной январьда байгуулагдаа һэн. Түбэй директор, Варшавын математическа институдай профессор Чеслав ОЛЕХ зорилгонууд тухайгаа хөөрэнэ.

Уласхоорондын математическа түб байгуулха тухай үүсхэл хоёр жэлэй урда тээ Польшодо мүндэлһэн юм. Тиихэдээ эрдэм ухаанай энэ шухала һалбарида харилсан ажаллалгын ехэ удха шанартай байһые хараадаа абаа һэмди. Социалис оронуудай Наукануудай академинүүд Польшын математигуудай дурадхалые һайшаан дэмжэһэн байна. СССР-эй, Болгариин, Чехословакиин, Польшын, ГДР-эй, Румыниин, Венгриин Наукануудай академинүүдэй түлөөлэгшэд түб байгуулха тухай хэлсээндэ гараа табяа һэн. СЭВ-эй гэшүүн гүрэнүүдһээ хоёр-хоёр элитэ мэдээжэ математигһаа бүридэһэн научно совет, түбэй директор энэ шэнэ эмхиин ажал ябуулгые хүтэлбэрилхэ. Совет математическа кадрнуудые бэлдэлгын хараа шэглэлнүүдые зохёохо, эрдэм ухаанай түсэбүүдые баталхань.

Аха дүү оронуудай математигуудай харилсаа холбоое улам һайжаруулха, материалнуудаа андалдан абалсажа байха, математическа шэнжэлгэнүүдые үрэ ехэтэй болгохо гээшэ манай түбэй зорилго болоно. Математигуудай семестрнүүдые эмхидхэн үнгэргэхые түсэблэнэбди. СЭВ-тэ ородоггүй оронуудһаа эрдэмтэдые урихые хараална6ди.

Энэ түб 1973 онһоо хүдэлжэ эхилхэ. Эрдэмтэд ажал хэрэгүүдээ эртээнһээ түсэблэжэ, тематикаяа тодорхойлжо, бэлэдхэл хэжэ эхилхэ зэргэтэй. «Математическа арга дүримүүдые экономикодо хэрэглэлгэ» гэһэн темээр симпозиумууд байгша оной февральһаа хойшо үнгэргэгдэжэ байна.

(АПН—Интерпресс).

СССР—КУБА: бүд нэхэгшэдэй харилсан ажаллалга

Куба ошожо, Гавана шадарай «Аригуанабо», «Алькитекс» гэжэ фабрикануудай хүдэлмэришэдэй ажалай дүй дүршэлтэй хоёр һарын турша соо танилсаһан бүлэг совет нэхэгшэд Эхэ орондоо бусажа ерэбэ.

Суута бүд нэхэгшэдтэй совет үргэн олониитын түлөөлэгшэдэй уулзалгые Совет эхэнэрнүүдэй комитет һаяхан эмхидхэбэ. Кубын газар дээрэ хараһан, үзэһэн бүхы юумэн тухайгаа тэдэнэр хөөрэжэ үгэһэн байха юм.

Совет ороной түлөөлэгшэд урдаа табиһан зорилгоёо нэрэтэй солотойгоор дүүргээ гэжэ Совет эхэнэрнүүдэй комитедэй түрүүлэгшэ летчик-космонавт Валентина Николаева-Терешкова уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэбэ.

— Дүй дүршэлөө андалдан абалсалга бултандамнай ашатай туһатай байгаа,—гэжэ бүд нэхэгшэ Любовь Парфенова хэлэбэ.—Сог залитайгаар ажаллаабди. Кубин хани нүхэднай хүндэмүүшэ халуунаар угтаа. Хүдэлмэриингөө һүүлээр Советскэ Союзай текстильнэ промышленностиин хүгжэлтэ тухай лекци уншадаг, үйлэдбэриһөө таһалгаряагүйгөөр һиралсалаа хайшан гэжэ эмхидхэдэг байһан тухайгаа, совет нэхэгшэдэй ажалай эрхэ байдал тухай хөөрэлдөө үнгэрэгдэг байгаабди.

— Эхэ орондоо бусаха дээрэмнай, кубин ханинарнай маанадые баяртай хүхюунээр, хани халуунаар үдэшөө,—гэжэ Л. Парфенова хөөрөөгөө үргэлжэлүүлбэ.—Маанадай хэһэн ажал хүдэлмэриин шухала үүргэтэй байһые Кубын эхэнэрнүүдэй федерациин президент Вильма Эспин тэмдэглээ. Совет түрүү дүй дүршэлые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэдээ, оронойнгоо текстильнэ фабрикануудта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ аргатай болохо байнабди гэжэ хүнгэн промышленностиин министр Нора Фромета Сильва, маанадай Кубада айлшалан ажаллалгада сэгнэлтэ үгэхэдөө, хэлээ һэн.

Э. РОСЛАВЦЕВ.
(АПН).

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь манай газетын апрелиин 27-ной номерто).

Арбаад хоноһон хойно Баадха баян табяад толгой үхэр мал, хорёод толгой адуу мори Бортогошын голоор сэхэ тууожа гаргуулаад, Заимхайл, Тагайл, Һаабалтан гэхэ мэтын һууринуудай хүн зоной гайхалдаһаар байтар Улаан-Бургааһата тээшэ шэглүүлбэ.

Гурбан үдэрэй туршада түрын зугаа нэержэ, дүрбэдэхи үдэртөө арайл гэжэ замхаа бэлэй. Улаан-Бургааһатын, мүн ойро шадархи һууринуудай хүнүүд олоороо сугларжа, уһан тулам болотороо архидахань багадаад, гэнтэ баяжаһан Баршуудхада атаархаба. Баадха баянай адууһа малые туулсажа, бэлэг сэлэгыень үдэшэлсэжэ ерэһэн шираг улаан хүбүүдые һэмээхэн адаглан хараашье һаа, тэдэнэй хэнинь хүрьгэмнай байгаа хаб гэжэ тодорхойлхо аргагүй, гэр гэртээ тараа һэн. Улагар тэнэг хүбүүгээ асаралсажа ерэхээ аягүйрхэһэн Баадха һогтошоһон нютагайхидые дуу зутаагаараа һамааргаад хүрьгэн хүбүүнтнай албанай хэрэгээр Эрхүү хото ошоо, хожом заабол ерэхэ байха гэжэ худалаар хэлэхэдэнь хэншье гайхабагүй.

Нютагайхидай гэр гэртээ арилһан хойно Дүүхэйе бархиртарнь тэргэдэ тээгээд, харгыдаа хашхаржа хуугайлжа ябахагүйнь тула амыень зузаашаг хара бүдөөр боогоод, аяар гурбан үдэрэй туршада бухиндашаһан моридойнгоо шадал мэдүүлэн, нютаг тээшээ хараа бараагүй табилуулба. Мэдээгээ алдатараа хүндэлүүлһэн Баршуудха Сухаанаг хоёрой арайл шамайхан солоохой ороод, галзуу һогтуугаар басагаа ооголходонь, тэрэнь Үлеэ нютагһаа холодошонхой, Мойлтын дабаанда ойртожо ябаа ха юм. Хайрата инаг басагантайгаа хахасажа үрдеэгүй үлэһэндөө шаналбашье, гэрээр дүүрэн сурба нюсэгэн үхибүүдээ, хорёогоор дүүрэн адууһа малаа харахадаа һанаагаа гансата амаржа, Маншууд баянайда одоошье даа хүлһөөр хүдэлхөө болёобди гэжэ баясаа һэн ха.

Түрын зугааһаа хартайханаар гээгдэжэ ерэһэн Сэмбэл тэрэ дары үетэн нүхэдөө суглуулаад, дуратай инаг басагыень адууһа малаар андалдажа абаашаһан Баадха баянай хойноһоо намнажа ошоод, Дүүхэйе сүлөөлхэ гэжэ хэлсэбэд. Эгээ һайн моридоо эмээллэжэ, тайгын зүргэ харгыгаар хатарган ошобод. Үдын эдеэн багта тэдэнэр Баадха баянай хажуу талаһаа хасардан хүсэжэ, бүгшэм хара шэрэнги соо моридоо татажа байлгаад, дүтэлжэ ерэхыень хүлеэхэ гэжэ шиидэбэ. Баадхые хэншье үдэшэлсэнэгүй, тиимэһээ Дүүхэйе ямаршьегүй бэлэхэнээр сүлөөлхэбди гэжэ найдаһан байгаа.

Нойтон хуһан шиидамуудые баринхай, булшанта гарайнгаа хүсэ шадалые туршажа. Хии агаарта далайһаар байтарнь, дүрбэн мөөртэй тэргэ хангиртарнь шэрэһэн зэргэшээ гурбан морид хатаралдаһаар хажуугаарнь үнгэрбэл даа.

— Зай даа, хүбүүд! Нэн түрүүн дундахи моринойнь сохилуур дундa шиидамдахаа мэдээрэйт. Тиигэбэл хаанашье ошохогүй! — гэжэ Сэмбэл омог дорюунаар хэлээд, үнөөхи нойтон хуһан шиидамаа дээрэ үргэһэн зандаа урагшаа һуга харайжа гараад, тэргэтэй морндто дүтэлбэл даа. Бэшэдынь бүри урдуурнь харайлгажа. Баадха баянай дундахи мориной сохилуур уруу сохижо үрдингүй хажуугаарнь ходоро гараад, эгшэһэн моридоо тэрэ дары һөөргэнь залаха аргагүйдөө халаглаба. Харин Сэмбэл тэргэтэй зэргэшэн ороод, эмээл дээрэһээ собхорон буухатайгаа хамта Баадхын тэрээгэр томо гэдэһэ уруу аһан шадалаараа ёборжорхибо. Бүглэрһэн баянай оонигор уйтан нюдэд улаан-сагаанаар эригэнээд, тэбэреэд һууһан бэриеэ бариха тэнхээгүй, амияа абажа ядан һас һуушалай. Баян эзэндээ ходоодоо үнэн сэхэ гэхэ гү даа, али шадалаараа һаймһаржа ябадаг моришониинь моридоо таһа шабхуурдаад, Дүүхэйн уялаа тайлажа сүлөөгүй һууһан Сэмбэлтэй һахы-һалаг носолдошобо. Эгээл энэ үедэ Баадха баяниие үдэшэлсэжэ ябаһан хорёод шахуу эмээл моритой шидагар улаан хүбүүд хүсэжэ ерээд, Сэмбэлые тэргэһээ татажа унагааба. Бүгэдөөрэн ганса Сэмбэлтэй носолдохонь эшхэбтэр ха юм. Тиимэһээ арбаад шахуу эмээл моритойшуулынь Сэмбэлтэй ерэлсэһэн табан хүбүүдые эрьюулэн, хии агаар руу буудажа мэдээд һэн. Энэ болотороо буугай нээрхые дуулаагүй ябаһан үгытэй айлай хүбүүд гэдэргээшье хараха тухагүй, тугаарайхи бүгшэм хара шэрэнгиһээ алад саашаа харайлгаба. Нютагайнгаа хүбүүдтэй барилдахадаа газар шоройдожо үзөөгүй ябаһан Сэмбэл мүнөө эдэ шидагар улаан хүбүүдэй гарһаа мултаржа шадахагүй байһандаа гомдохо, голхорхошье ушартай болобо. Хараһаар байтарнь хайрата инаг Дүүхэйнь холодоһоор холодожо, хүбүүнэй досоо долоо нохой үхэхэдэл болобо. Тойрожо байһан табан хүнэй дүхэригһөө гараха гэхэдэнь, алишье талаһаань барбагар томо нюдарга залагданхай, һогтуу оонигор нюдэд урдаһаань хёлойлдобо. Тиигэжэ байтараа бүдүүн хүзүүтэнь Сэмбэлэй энгэрһээ хам баряад, бэе тээшээ угзаран татахатайгаа, дагһаари болошоһон зантагар томо нюдаргаа хамартань тулгаад:

— Энээхэниие үндөөд үзэл даа, ямархан ааб! Амтатайхан лэ байха. Араатай нюдарга аха дүү бэшэ, эрмэгтэй нюдарга эхэ эсэгэ бэшэ һэмнай! Дуулаа һэн гүш? нюдарга нугартарнь бажуугаа һаа, арилжа болохош!—гэжэ бабанаад, нүхэдөө хаймадан хараадхиба.

Тиихэдэнь Сэмбэл бухы хүсөө зангидажа, бүдүүн хүзүүтын хабтагар зузаан нюур уруу пяас байтар нёлбохотойгоо хамта гэдэргээ тарайшатарнь шэхэ урууиь һүгэжэрхибэ. Уланхатаһан бэшэдынь Сэмбэлые тэрэ доронь даража унаад, мэдээгээ табитарнь сохибо. Сэмбэлэй солоохой ороходо оршон тойрон хон-жэн, үнөөхи Баадха баяниие үдэшэлсэжэ ерэһэн хүбүүдшье үгы байба. Толгойгоо арай шамайхан үндылгөөд, шагнаархаба. «Сэмбэ-эл, Сэмбэ-эл, болиш, тэрьедыш! Хожом нэгэ аргыень олоод, амбаг шамдаа заабол бусажа ерэхэб!» гэжэ гүйһан тугаарайхи абяаниинь шэхэндэнь дахин дуулдахадал болоод, улам һуладаха юм. Хайрата инаг нүхэртэйгөө хуби заяагаа ниилүүлхэ эрхэгүй байһандаа һугшаран бархиржа, сэбдэг хүйтэн газар эльгэбшэлэн хэбтэшөө һэн. Урагшагүйдэһэн арюун һайхан инаг дурамни дахинаа хэзээдэшье бурьялхагүйгөөр холодоо гэжэ һанаһанһаа гү, али баянай зантагар муухай хүбүүндэ али зэргээр баһуулаад, гуйраншан мэтэ намнуулаашье һааш, шамайгаа бөөмэйлэн, энхэрэн ябахаб гэжэ найдаһандаа гү, юрэ бу мэдэе, Сэмбэл хүсэ шадалаа зангидан хүл дээрээ бодохо гэжэ туршаба. Бүхы бэень шэшэрэн һалганажа, дахин зээгүй унашалай. Тиигэбэшье толгойгоо шүүд халта үндылгөөд, хоёр гараараа тулгалан тэрүү тэндэ, үнөөхи бүгшэм хара шэрэнгиин тээ наанахана бэлшэжэ ябаһан эмээлтэй морин тээшээ удаахан, амисан, гэншэн мүлхибэ.

Огторгойн үй түмэн одо мүшэд эмнисгээлдэн, ёохор наада хатаржа байһандал харагдаха юм. Харин уруу дуруу һууһан Дүүхэйдэ лүнхэгэр синдэм огторгойн эгээ ялагар одон харагдаха янзагүй, уһаташанхай нюдэндэнь өөдэгүй муухай юумэн бүрэлзөөд, һарата һүниин тэнгэри бөөн хара үүлэ дээр бүрхөөгдэжэ байһандал болохо юм. Эгээл энэ үедэ хайрата инаг нүхэртэйгөө хүтэрэлдэнхэй. Улаан-Бургааһатынгаа зүүн хойто шугы соо ошоод, үнөөхи тэрэ аали номгон урасхалтай Үлеэ горхонойнгоо эрье зубшан зайжа, хуби заяанайнгаа онсо һайхан мүшэхэниие огторгойн үй түмэн мүшэд сооһоо бэдэржэ, үүрэй толоной хиразлтар сэнгэдэг һаа...

Дүүхэй Сэмбэл хоёрой мүшэн мүшэдһөө гоё һайхан, гэрэл туяагаар һаргама дулаан, үглөө болоодшье байхада тодо хурсаар толотожо, хэзээдэшье унтаркагүй гэһэндэл миһэрэгшэ һэн. Теэд тэрэнь мүнөө дэн лэ холо хоргодонхой, дахинаа яларан носохогүй шэнги һанагдаха юм.

Басаганай юун тухай бодожо һууһые тухайлһан Баадха гэнтэ согсогод гээд, нойрмог дундаа бэриеэ бэедээ хашан байжа тэбэреэдхибэ. Дүүхэй юундэшьеб даа хүдэлбэгүй. Тиихэдэ Баадха бүри үлүүсэ уланхатажа, хоёр һуга доогуурнь хабтагар зузаан гарнуудаа худараад, шүлһэндэ зууралдашаһан шалбагар уралаа басаганай аманда дүтэлүүлбэ. Үдэшын боро хараанай болохоһоо һааша һогтуу Баадхатай аһан шадалаараа носолдожо, толгойгоошье хүдэлгэхэ тэнхээгүй һууһан Дүүхэй мүнөө һуларһан хүсэеэ хүсэлөөд, баянай заапагар амые толгойгоороо мүргөөд, архяар анхилһан няапагар хамарыень хазаад үрдибэ. Баадха баян гансата шашхаад, бухы бэеэрээ гэдэргээ угзаганажа, тэргэһээ шүүд тарайн алдаба. Ямаршье зэмэгүй басагые зобоожо һууһан баян эзэндээ моришо хүбүүн дурагүйлхэбэшье, тэрэнэй хэзээгы муухай абари зангые һайса мэдэхэ, элдэбээр аашалдагыень ходо харадаг, өөрөөшье мүү гартань ородог һэн хадаа мүнөө абяагүйхэн ябана бшуу. Ори гансахан хүбүүгээ гол таһа мартаад, шолмос хара хүсэлөө бэелүүлхэ гэхэдэнь, мүшэтэ һүнишье туһалбагүй, басаганшье тиимэ һулһаади бэшэ байба ха юм. Үдэшын боро хараанай унахатай хамта Дүүхэйн харахагүй газарта нюужархиһан бүдөө гаргаад, басаганай амые дахин шангахананаар уяжархиба. Тиинһэн бэеэрээ архитай түйсэ хаанаһаашьеб гаргажа нээгээд, зунай ааяма халуунда ангаһан буха мэтэ шууяса һоросгообо.

Балхагар дээрээ бүришье балхагар болоһон хамараа баряад үзэхэдэнь, өөрынь хамарһаа нэгэл тиимэ ондоошог болонхой, долёобор хургандань нэгэ юумэн торсолдохол гэбэ. «Энэ зэрлиг хүүхэндэ хамараа таһа хазуулаагүйм хүрөө. Байза даа, хүбүүмни шамайе номгоруулхал байха» гэхэ мэтын өөдэгүй муухай бодолдо диилдэһээр ябатарнь үүрэй толон задаржа, ээлжээтэ үдэр айлшалан бууха һанаатай огторгойн зүүн хойто хаягай үүдые сэлижэ захалаа бэлэй.

II.

Үдын эдеэн багта Баадха баянайда нютагайхидынь олоороо сугларанхай, шэнэ бэриин буухые хүлеэн ядажа, харгы уруу һарабшалан харасагаана. Харин Шадаан һамгатай болохоо байһан хэбэргүй, хүбхэгэр зузаан унтаридаа һуняажа хэбтээ һэн. Хүнүүдэй хөөрэлдэһөөр, шууялдаһаар байтар моридой түбэрөөн тон элеэр соностожо, хорёошо нохойд эмхи гүримгүйгөөр хусалдажа захалшаба. Бэриин бүри ойро ерэһые тухайлһан Вахруун хүгшөө гэртээ намхагад гэжэ ороод, хүбүүнэйнгээ хүнжэлые хуура татажа хаяад, өөхэлиг бүдүүн гуяыень альгадаад:

— Ши, ихэдээ хайшан гэжэ хэбтэнэш! Һамгатай болохоо байгаад... Үни заяанда бодоод, бэеэ заһаад байхада ядаг юм!—гэжэ сад-няд дуугараад, мухалайдань хэбтэһэн хубсаһыень шэдээд үгэбэ.

Шадаан уухилан, аахилан яралгүйхэн хубсалаад, нюур, гараашье угаангүй газаашаа гараба. Олоороо суглараһан хүнүүдые гайхаһан янзатай хараад, олигүй ехээр амаа ангайлган эбһээлжэрхибэ. Бүгэдэнэй урда гаранхай, намарай хуурай тооһоор бүрхөөгдэһэн харгы уруу шэртэжэ байһан эжынгээ хажууда ерээд:

— Эжы, эды олон улад юундэ манайда суглараа6?—гэжэ хандаба.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

ТҮРҮҮШЫН ОЧКО

ФУТБОЛ

Уржадэрһөө эхилжэ, Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын футболистнуудай дунда энэ жэлэй наадан захалба. СССР-эй футболистнуудай «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наадахаар зууршалагдаһан арбан команда зоно соогоо түрүү һуури эзэлхын түлөө дүрбэ удаа хоорондоо наадаха болонхой.

Наадэнай түрүүшын үдэр манай «Сэлэнгэ» командатай ээлжээтэ уулзалгаа үнгэргэхөөр Эрхүүгэй «Аэрофлот» командын футболистнууд ерэһэн байгаа. Футболистнуудай хоорондо түрүүшынхеэ үнгэргэгдэхэеэ байһан наадэнай урда тээ Улаан-Үдэ хотын футболдо дуратайшуул наадэнай эхилһэндэ зорюулагдаһан баяр ёһолол тэмдэглэбэ. Оркестрэй ирагуу һайхан хүгжэм доро «А» классай, мүн манай республикын спортын бүлгэмүүдэй футболистнууд һаял ногоорожо эхилһэн талмай дээрэ гаража, парадта зогсоно. Республикын Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитедэй түрүүлэгшэ Г. М. Сергеев энэ жэлэй наадэнай эхилһэндэ зорюулагдаһан амаршалгын үгэ хэлэхэдээ, бүхы футболистнуудта амжалта хүсэһэн байна.

Манайда айлшаар ерэһэн «Аэрофлот» командын футболистнууд «Сэлэнгэ» командын футболистнуудта ехэнхидээ шүүгдэжэ гарадаг байһан ааб даа. Жэшээнь, һүүлэй хэдэн жэлэй туршада «Аэрофлот» команда зургаа дахин шүүгдэһэн, гурба удаа тэнсэһэн, нэгэ дахин шүүжэ гараһан намтартай. Үнгэрэгшэ жэлдэ айлшад манай футболистнуудта 4:0 тоотойгоор шүүгдэһэн, гэртээ наадахадаа 1:1 гэһэн тоотойгоор тэнсээ һэн.

«Аэрофлот» командада олон футболистнууд энэ жэлдэ нэмэжэ ерэһэн, хүтэлбэрилэгшэдынь һэлгэгдэһэн байна. Жэшээнь, хэдэн жэлэй туршада Хабаровскын СКА командада наадаһан добтологшод Олег Гордеев, Иван Макаров, Ашхабадай «Строитель» командаһаа СССР-эй спортын мастер Борис Серов гэгшэд нэмэһэн байна. Тиихэдэ ахалагша тренерээр Юрий Бутырин, тренерээр Виктор Первых гэгшэд баталагдаһан. Эдэ хоёр урдандаа «Аэрофлот» командада наадаһан футболистнууд.

Үдэшын долоон час болоһо байхада, мүрысөө үнгэргэхөөр Новосибирскһээ ерэһэн РСФСР-эй судья Борис Сычев байгша оной түрүүшын наадэнай жэмбүүр эшхэржэ, уулзалгын эхилһэн дохёо тэмдэг үгэбэ.

Наадан түлэг дундаа орожо, хоёр командын футболистнууд өөһэд өөһэдынгөө тала руу добтололсожо ороно. Зүгөөр энэ үдэр хара һалхин бороотойгоор шэдэлжэ, футболистнуудай наадэнда тойбо татана. Тиибэ яабашье һаань, манай «Сэлэнгэ» командын футболистнууд Дорофеев «Пактахор» командаһаа ерэһэн аха дүү Валерий, Владимир Лобода, Русяев гэгшэд һайн добтолго эмхидхэжэ, стадиондо суглараашадаа баясуулна. Наадэнай нэгэдэхи хахадай дүүрэтэр хэдышье һайн добтолгодо ороһон «Сэлэнгэ» командын футболистнууд айлшадай хамгаалгада хүрөөд лэ, гэдэргээ харайлдана. Эндэ айлшадай футболистнууд Иван Климахев, Владимир Подвеско, Владимир Бутырин, вратарь Корненко гэгшэд шадамар бэрхээр наадажа гараа.

Наадэнай хоёрдохи хахадай эхилхэдэ, «Сэлэнгэ» командын футболистнууд, илангаяа Николай Дорофеев үсэд нэтэрүүгээр добтолжо ороно. Наадэнай эхилһээр 68-дахи минутын ябажа байхада, манай футболистнууд дахинаа добтолжо, воротагай дэргэдэ ёһотой гэгшын тулалдаан болоно. Тиигэжэ бөөгнэрөөн дундуур «Сэлэнгэ» командын добтологшодой нэгэн тор нээжэ, стадиондо суглараашадаа баясуулба, омогорхуулбашье. Амжалтаараа урмашаһан манай футболистнууд айлшадайнгаа тала руу хэдэн удаа һайн добтолго хээд абана. Эндэ «Аэрофлодой» спортсменүүд воротагаа хамгаалжа ороходоо, баһал харюугай добтолгонуудые хэжэ, «Сэлэнгэ» командын хамгаалагшад Николай Высоцкий, Анатолий Иванников гэгшэдые түгшаруулха юм. Хэдэн удаа «Сэлэнгын» ворота руу бүмбэгэ сохиһон Бутырин, Гордеев гэгшэд тэрэнээ тээ дээхэнүүр гү, али хажуу тээхэнүүр сохижорхино. Тиигэжэ түрүүшын наадэнай уулзалга дүүрэжэ, манай команда хоёр очко өөртөө бэшүүлхэ болобо.

Удаадахи наадан майн 6-да үнгэргэгдэхэ. Айлшаар манайда Шэтын СКА команда ерэхэ болонхой.

Б. МИРОМАНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: манай футболистнууд айлшадай воротагай дэргэдэ.

В. ОЗЕРОВОЙ фото.

МЭРГЭН БУУДАГШАДАЙ МҮРЫСӨӨН

Мэргэн буудалгаар «Урожай» бүлгэмэй областной советэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн болоһо дүүрэбэ. Хүдөө ажахын техникумэй багша, спортын хүндэтэ мастер Петр Николаев МВ-8, МВ-4, МП-4 гэжэ түхэлэй буугаар онобшотой мэргэнээр буудажа, бусадай дундаһаа шалгараа. Автоматическа винтовкоор буудахадаа, Петр Николаевай һурагша Халмоктанов түрүүлбэ.

МВ-8 гэжэ буугаар сагаалса буудаһан Е. Полубенцева (Түнхэнэй аймаг), С. Морхоева (хүдөө ажахын техникум) гэгшэд эхэнэрнүүдэй дундаһаа эрхимлэжэ, тус тустаа 276 очко бэшүүлбэ. Гэбэшье, Полубенцева сагаалсын тэгэн дундахи арбадахи номерые оло дахин тудаһан байжа, нэгэдэхи һууриида гараа. Тиихэдэ бага калиберна пистоледээр буудахадаа, Түнхэнэй аймагһаа ерэһэн түлөөлэгшэ Р. Абакшинова бусадые найдамтайгаар илажа гараһан байна.

«Урожай» бүлгэмэй областной советэй кубогые нёдондо жэлдэ эзэлһэн хүдөө ажахын институдай мэргэн буудагшад энэ удаа хойшоо гарашоо. Тэдэнэр ниитэ командаараа дүрбэдэхи һуури эзэлһэн байна. Петр Николаевай хүмүүжүүлһэн хүдөө ажахын техникумэй спортсменүүд ниитэ командаараа нэгэдэхи һууриида гараа. Түнхэнэй аймагай мэргэн буудагшад хоёрдохи, Улаан-Үдын аймагай команда гурбадахи һууринуудые эзэлбэ.

В. БАДМАЕВ.

УРИЛДААН

НЭРЭ ХҮНДЭЕЭ АЛДААГҮЙ

Кроссоор «Правда» газетын шанда хүртэхын түлөө болоһон Бүхэсоюзна мүрысөөндэ хабаадалсаад, республикымнай суглуулагдамал команда Кишинев городһоо бусажа ерэбэ. Манай командын амжалта ямар гээшэб? Энэ жэлдэ болоһон урилдаанда урдахи жэлэйнгээ һайн байдалые алдаа. Гэбэшье нэрэ хүндэеэ алдаагүй. Юуб гэхэдэ, автономито республикануудай дунда табадахи һуури эзэлһэн байна.

3000 метрэй зайда урилдаһан Г. Коркин («Спартак») 9 минута 02 секунда саг харуулжа, 200 спортсменүүд соонһоо 29-дэхи һуури эзэлхэдээ, командадаа олон очко бэлэглэбэ. Мүн Боркин («Урожай») 5.000 метртэ гүйжэ, 15 минута 27 секунда саг харуулһан байна. Электротехникумэй һурагша Н. Соколова («Спартак») 100 метртэ урилдахадаа, 3 минута 06 секунда соо фиништэ хүрэжэ ерэе. Эдэнэр һайн амжалтаараа нүхэдөө баясуулаа.

БОКС

ЗАНШАЛТА МҮРЫСӨӨН

Фашис Германиие илаһанай һайндэртэ зорюулагдаһан боксоор бүхэсоюзна мүрысөөн майн 6—9-нэй үдэрнүүдтэ Эрхүү хотодо үнгэргэгдэхэнь. Заншалта ёһо гуримаа баримталан, Узбегэй болон Казахай ССР-нүүдэй, Прибалтикын республиканууд, мүн Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй хизаар, областьнуудай командануд тус мүрысөөндэ хабаадаха юм. Тэдэнэрэй тоодо манайшье республикын спортсменүүд оролсоно. Эрхүү хото мүрысөөндэ мордохо командын хүтэлбэрилэгшөөр «Локомотив» бүлгэмэй тренер В. Вихорев томилогдобо.

АРЬАН БЭЭЛЭЙТЭНЭЙ АМЖАЛТА

Россин хүдөөгэй эдир боксёрнууд Калуга хотодо олоороо сугларба. Республикымнай спортсменүүд эндэ ерэһэн байна.

Манай шанга шандааһатай дүрбэн хүбүүд «Урожай» бүлгэмэй түбэй советэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнэй түгэсхэлэй наадэнда хабаадалсаха эрхэтэй болобо. Эдэнэр хэд бэ гэхэдэ, Түнхэнэй аймагай тренер Юрий Степановай хүмүүжүүлһэн Антон Укоев (эгээн хүнгэн шэгнүүртэй), Степан Ухеев (дундуурша шэгнүүртэй), Ивалгын гидромелиоративна техникумэй студентнэр Валерий Шабанов (хүнгэншэг шэгнүүртэй), Ангаров (дундуурша шэгнүүртэй) гэгшэд болоно.

Түгэсхэлэй наадэнай урда тээ республикымнай эдир боксёрнуудай команда хоёрдохи һуури эзэлжэ ябана. Энэ мүрысөөндэ 14 команда хабаадалсана.

БОКСЕРНУУД БЭЛДЭНЭ

Боксоор СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Ростов-на-Дону хотодо майн 17-до эхилхэнь. Ороной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө Буряадай дүрбэн боксёр тулалдаанда хабаадалсаха байна. Эдэнэрнай хэд бэ гэбэл, СССР-эй спортын мастернууд Владимир Султумов, Павел Федотов, уласхоорондын классай спортын мастер Валерий Стрельников, иимэ мүрысөөндэ түрүүшынхеэ хабаадахаяа байһан, мастерта кандидат Виктор Кауров гэгшэд болоно. Мүнөө боксернууднай мүрысөөндөө бэлдэнэ. Тренернүүд А. А. Атарханов В. Ильин хоёр бэлэдхэлыень хүтэлбэрилнэ.

БААТАР ХҮБҮҮН ТОДОРБО

Дүрэ буляалдаата барилдаагаар түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Донецк хотодо болоһо дүүрэбэ. Хүдөө ажахын институдай студент Илья Гармаев эдир бүхэшүүлэй дундаһаа һайн амжалта туйлаба. Хүндэ шэгнүүртэй барилдагшад соонһоо тэрэ дүрбэдэхи һуури эзэлжэ гараба. Эстонско ССР-эй Пярну хотоһоо ерэһэн СССР-эй хоёр дахин чемпион болоһон В. Занкинда хаягдажа, хүндэлэлэй табсанда гаража шадаагүй. Гэбэшье эдир наһандаа ябаһан Илья Гармаев бар хүсэтэй баатар хүбүүн байһанаа мэдүүлбэ.

ШАТАР

ГАНСАЛ РЕЙКЬЯВИГТА ҮНГЭРГЭХЭ!

СССР-эй Шатарай федерацида

Борис Спасский (СССР) Роберт Фишер (США) хоёрой хоорондо шатараар дэлхэйн түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн Рейкьявигта үнгэргэгдэхэ ёһотой. Энэ мүрысөөе хоёр хотодо эмхидхэн үнгэргэхэ тухай Уласхоорондын шатарай Федерациин (ФИДЕ) президентын гаргааша Фишерэй тала бариһан шиидхэбэри тэрэнэй өөрынь гэмээр таһалдуулагдаа бшуу. СССР-эй Шатарай федерациин апрелиин 26-да ФИДЕ-дэ эльгээһэн телеграмма дотор энээн тухай хэлэгдэнэ.

Исландиин федерациин 1971 оной декабриин 29-дэ эльгээһэн бэшэг соо хэлэгдэһэн гуримуудаар (наадые хоёр хуби болгожо хубаахагүй) мартын 20-до Амстердамда баталагдан абтаһан болзорто мүрысөө үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Хэрбээ Фишерэй хэдэр, гаргуу аашануудыень ФИДЕ-гэй болюулаа гээшэ һаань, наадан үнгэргэгдэхэ байна гэжэ телеграмма дотор хэлэгдэнэ. Зүгөөр ФИДЕ-гэй бүхы эрилтэнүүдые американ гроссмейстерэй дүүргээгүй һаань, тэрэ дэлхэйн түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөндэ хабаадаха эрхээ хаһагдаха зэргэтэй. Тиихэдэнь дүримэй ёһоор, шатараар дэлхэйн чемпионтой наадаха ондоо хүниие томилхо шухала.

Дэлхэйн чемпион бэшэ, харин энэ үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэхые хүсэгшэ өөрынгөө эрилтэнүүдые табихань, тиигээд энээндэнь ФИДЕ-гэй зүгһөө хайхарамжагүйгөөр хандаһан дээрэһээнь тэрэнэй шиидхэбэринүүдые хэрэгсээнгүй байха — иимэ шатарай түүхэдэ үзэгдөө дуулдаагүй ушар тохёолдоод байна гэжэ телеграмма соо заагдана. (ТАСС).

ДОЛООН ХОНОГ ҮЛЭБЭ

«БУРЯАД ҮНЭН» газетын шанда хүртэхын түлөө жэл бүри майн эхинэй амаралтын үдэр үнгэргэгдэдэг заншалта XXIII эстафетэ мүнөө жэл майн 7-до болохоор зарлагданхай. Тэрэ үдэр хүрэтэр эгсэ долоон хоног үлэбэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ ниислэл хотын болон аймагуудай спортивна коллективүүд тус эстафетэдэ командануудаа бэлдэжэ, хурдан солбон хүбүүд, басагадаа шалгаруулан оложо байна. Урда жэлнүүдтэ энэ заншалта урилдаанда мянга үлүүтэй хүн оролсодог һэн. Харин мүнөө жэлэй эстафетэдэ хабаадалсахые хүсэжэ эльгээһэн коллективүүдэй захилые үзэхэдэ, мүрысэхэ командануудай тоо эрид олошорһон байха юм. Энэ ушар тон сэлгосотой. Нэгэдэхеэр, физкультура, спорт хадаа гансахан залуушуулай бэшэ, мүн наһатайшуулай анхарал татана. ГТО-гой нормо үгэлгэ бүхы Совет ороной ажалшадай хүсэл эрмэлзэл болонхой. Хоёрдохёор, «Буряад үнэн» газетын мүнөө жэлэй заншалта урилдаан ССР Союзай байгуулагдаһаар түүхэтэ 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдана. Энэ эстафетэдэ илажа гараһан командануудта шангай кубогууд бусаалтагүйгөөр дурасхаал болгогдон барюулагдаха байна.

«Буряад үнэн» газетын шанда хүртэхын түлөө мүнөө жэлэй эстафетэдэ олон шэнэ коллективүүд хабаадалсаха хүсэлөө мэдүүлбэ. Жэшээлхэдэ, Загарайн аймагай Хандагатайн леспромхозой, Прибайкалиин аймагһаа үйлэдбэриин болон һургуулинуудай коллективүүд, Кабанскын аймагай Селенгинск, Каменск тосхонуудай үйлэдбэриин, һургуулинуудай коллективүүд, Улаан-Үдын аймагһаа Ивалгын гидромелиоративна техникумэй болон һургуулинуудай командануд хүбүүд, басагадайнгаа хурдан солбониие туршаха гэжэ шиидэбэд. Эдэ дүрбэн аймагһаа бэшэ хүдөө нютагуудһаа эстафетэдэ хабаадалсаха талаар мэдүүлгэ мүнөө дээрэ ороодүй байна.

Майн 4-дэ эстафетын судьянарай коллегиин зүблөөн спортын коллективүүдэй түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар «Буряад үнэн» газетын редакторай кабинет соо болохо. Тэрэ үдэр хүрэтэр эстафетэдэ хабаадалсаха захяа хүсэлтэнүүдээ коллективүүд оруулжа болохо байна. Мүнөө жэлэй манай газетын заншалта эстафетэ урда урдынхиһаг бүри олон хүнэй хабаадалгатай, тон һонирхолтойгоор үнгэргэгдэхэнь. Хабаадалсагты, харагты энэ һонин урилдаае.

Илдам наранай туяа доро Игаажа һууна хоюулаа.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · ХИЛЫН СААНАҺАА · РАДИО

ВАРШАВА.

ПНР-эй СЕЙМЭЙ СЕССИ

ТАСС

ПНР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо, түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ М. Ягельский 1971—1975 онуудта ПНР-эй социально-экономическа хүгжэлтын табан жэлэй түсэб тухай хуулиин проектээр элидхэл ПНР-эй Сеймэй Варшавада нээгдэһэн сесси дээрэ хээ.

Удаань ПНР ФРГ хоёрой хоорондохи харилсаа холбоое заһаруулгын үндэһэ һууринууд тухай договорые эсэслэн баталха тушаа асуудалаар ПНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Л. Ольшовский Сейм дээрэ мэдээсэл хэбэ.

ПНР ба ФРГ-гэй хоорондын договорые эсэслэн баталалга политическэ шухала удхатай гэжэ Л. Ольшовский хэлээ.

— Энэ договор хадаа ФРГ-тэй манай харилсаа холбо... нуудые заһаруулха ори... таарамжатай үндэһэ һуури... лоно гэжэ тэмдэглэхые хүс...

Москвада, Варшавада ...һан договорнуудые эсэслэн... талха тухай асуудалаар һүү... үедэ ФРГ-дэ политическэ ...га тэмсэл болоно байна ... Л. Ольшовский саашадаа ...бэ.

ФРГ-тэй хэһэн догово... эсэслэн баталха тухай асуу... лые хамтынгаа зүблөөн ... зүбшэн хэлсэхыень гадаа... хэрэгүүдэй комиссида, ху... гаргаха комиссида Сеймэй ... путадууд даалгаба. Депутад... бусад асуудалнуудые мүн ... зүбшэн хэлсэбэ. Энээгээр С... мэй сесси хүдэлмэреэ дүү...

КАИР

Хани барисаанай, харилсан ажаллалгын аша туһада

ТАСС

Египедэй Араб Республикын Президент Анвар Сададай албанай хэрэгээр Советскэ Союзда айлшалжа байһые Каирай хэблэл үргэнөөр толилходоо, тэрэ совет-египедэй хани барисаае, харилсан ажаллалгые саашадань хүгжөөлгэдэ ехэ туһа нэмэри хэхэ байна гэжэ тэмдэглэбэ.

«Президент А. Сададай совет хүтэлбэрилэгшэдтэй хэһэн уулзалганууд совет-египедэй хани барисаае хүгжөөлгэдэ ехэ туһа нэмэри хэхэ, империализмда эсэргүүгээр манай арадуудай хэһэн тэмсэлдэ горитой оруулалта болохо байна» гэжэ «Аль-Гумхурия» газетэ тэмдэглэнэ.

БАРУУН БЕРЛИН

Г. ДАНЕЛИУСАЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Брандт-Шеелиин правительствада этигэл найдабаригүй байһанаа правительствада ороогүй партинууд харуулхадаа, Советскэ Союз ба Польшотой ФРГ-гэй хэһэн договорнуудые эсэслэн баталалгые буруушаахые хүсэһэн байгаа. Теэд тархис хүсэнүүд шанга харюу сохилто абаа.

НЬЮ-ЙОРК

Анджелые сүүдлэлгэ үргэлжэлһөөр

ТАСС

Анджела Дэвисые үмөөрэгшэдэй эрилтээр Сан-Хоседэ (Калифорни штат) болоһо байһан сүүдлэлтэ дээрэ түрүүлэгшээр һууһан судья Р. Арнасон американ коммунисткын хэһэн үдэр бүрнин тэмдэглэлые сүүд дээрэ хаража үзэхэ хэрэгые хориһон шиидхэбэри абаа. Анджела Дэвисэй хэһэн тэмдэглэл Калифорниин засагаархидай гэмнэлгэдэ ямаршье хабаагүй гэжэ судья мэдэрхэ баатай болоһон байна.

ХАНОЙ

ИНДОХИТАДТАХИ БАЙЛДААНУУД

ТАСС

Апрелиин 25—26-да США-гай авиаци ба сэрэгэй корабльнууд Тхайбинь, Намха, Ниньбинь, Тханьхоа, Нгеан, Хатинь, Куангбинь провинцинуудай, Виньлинь зонын һуурин тосхонуудта добтолһон байна.

ДРВ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министерство мэдүүлгэ тунхаглажа, США-гай сэрэгэй ябуулгануудые хатуу шангаар шүүмжэлээд, ДРВ-гэй дулдыданги бэшэ, аюулгүй байдалые бүдүүлигээр эбдэхэеэ болихо эрилтэ табяа.

Апрелиин 25-да Вьетнамай арадай армиин эрье шадарай артиллериин частьнууд Тханьхоа провинцида американ корабль гэмтээгээ.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Апрелиин 27-ной һүни американ агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй «В-52» түхэлэй хүндэ бомбардировщигууд Урда Вьетнамай Куангчи, Контум, Биньлонг провинцинуудта 15 дахин добтолго хээ. Имагтал Түбэй хада гүбээлиг газарай районда 700 тонно бомбо хаягдаһан байха юм.

Апрелиин 27-до Урда Вьетнамай арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй танкова частьнууд Куангчи хотодо шэбээлһэн сайгон армиин бэхилэлтэнүүдтэ добтолбо.

Түбэй хада гүбээлиг газарай нютагуудта шанга байлдаанууд болоно. Дахуул сэрэгүүд патриодуудта сохилто үзүүлхые оролдобошье бираагүй. Контум хото хүреэлэгдэнхэй. Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүс... дэй артиллереэр буудаха... эндэхи аэродромдо хүлгэ... болонхой.

Эрье шадарай Бинь... провинцида шанга байлдаа... болоно.

ХАНОЙ. (ТАСС). Апре... 27-до Урда Вьетнамай патр... дууд Сайгонһоо баруун-хой... 60 километртэ оршодог сэр... Хиеутхиен баазада добто... Тиихэдээ сүлөөлэлгын ... нүүд Тайнинь, Сайгон хото... дые холбодог 22-дохи ха... таһа дүүрэжэ абаһан байна.

Сүлөөлэлгын хэблэлэй аге... ствын баримтануудай ёһо... апрелиин 12-һоо 26 боло... патриодууд Анлок хото шах... дайсанай 600 шахуу солда... хүлһөөнь буулгаһан, 62 т... бронетранспортер һанд... байгаа.

Апрелиин 13-һаа 17 хүр... Урда Вьетнамай патриод... Дананг шадар болоһон бай... нуудта дайсанай 86 солдат ... офицерые хүлһөөнь буулга... шархатуулһан, сэрэгэй 9 ... шина һандааһан байха юм.

Апрелиин 15-һаа 19 боло... арадай сүлөөлэлгын зэбсэгт... сэнүүд Куангнам провин... сайгон сэрэгүүдэй 4 постые ... хэһэн, 230 солдадые хүлһ... буулгаһан, шархатуул... плендэ абаһан, ехэ томо х... сэл, буу эзэмдэн абаһан ба...

ДЕЛИ

Инди буруушаан шүүмжэлнэ

ТАСС

Индохитадай асуудалаар США-гай президент Р. Никсонэй хэлэһэн үгые Индиин правительственна тушаалтад буруушаан шүүмжэлбэ.

«Дайн байлдаагаар Вьетнамдахи байдалые заһаруулжа болохогүй» гэжэ Индиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Сваран Сингхэй хэһэн мэдүүлгые түбэй газетэнүүд толилбо.

НЬЮ-ЙОРК

НИИДЭЛГЭ ДҮҮРЭЭ

ТАСС

Гурбан космонавтнуудые — Дж. Янг, Ч. Дьюк, Т. Маттингли — һуулгаһан «Аполлон 16» гэжэ замбуулинай хэмэл одон апрелиин 27-до Москвагай сагаар 22.45 часта Номгон далайн түбэй хубида — Гавайска аралнуудһаа урагшаа — уһан дээрэ бууба.

Космонавтнуудай бууһан газарта хүлеэжэ байһан судналнууд тэдэниие борт дээрэ абажа, «Тикондерог» гэжэ авианосецто хүргэһэн байгаа.

Апрелиин 28-да «Аполлон-16» гэжэ замбуулинай онгосын экипажые һуулгаһан «Тикондерог» гэжэ авианосец Гавайска аралнууд тээшэ шэглэбэ. Удаань космонавтнууд Хьюстондэхи (Техас штат) залан жолоодогдодог замбуулинай онгосонуудай түбтэ ошохо юм.

ХРОНИКО

Нүхэр Цыреннимаев Ж... Цыбиковичые Буряадай А... эй культурын министрэ... логшоор томилхые Бур... АССР-эй Министрнүүдэй ...вет тогтообо.

* * *

Нүхэр Кузьмин Николай ...горьевичые Буряадай АС... худалдаа наймаанай мин... орлогшоор томилхые Бур... АССР-эй Министрнүүдэй ... тогтообо.

* * *

Нүхэр Ананина Вален... Артемьевнае Буряадай АС... эй Министрнүүдэй Советэй ...гэдэхи үйлэдбэри ба тех... гиин таһагай начальнигаа... ниитын эдеэ хоолой упр... ниин начальнигай орло... томилхые Буряадай АСС... Министрнүүдэй Совет том...

«ПРАВДА БУРЯТИИ» МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Майн нэгэндэ ажалшадай бэлэгүүд» — түрүү бэшэг. КПСС-эй ЦК-да. «Летопись соревнования» — суглуулбари. «Маяк» жэшээ харуулна» — В. Николаевай репортаж. ТАСС-ай һүүлшын мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Бэе бэеэ шанаржуулга» — А. Сурмачай статья. Партийна ажабайдалай хронико. Промышленна предприятинуудһаа ерэһэн мэдээнүүд. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда. «Тэрэнги» — тематическа хуудаһан.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Элдэб янзын һонинууд. Футбол. Хилын саанаһаа ерэһэн мэдээсэлнүүд.

ЭНХИР КРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

14.10 — Дамжуулгын программа. 14.15 — Һүүлэй һонин. 14.30 — Һурагшадта — «Будильник». 15.00 — «Товарищ песня». 16.00 — «Приключения пса Цивиль» — Польшын телевизионно уран һайханай фильм (1-дэхи, 2-дохи, 3-дахи сери). 17.30 — Минскэ тракторна заводой долоон үдэр» 7-дохи дамжуулга. 17.45 — Һүүлэй һонин.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

18.00 — Үхибүүдтэ — мультфильм. 18.20 — «Горн» — һурагшадта зорюулагдаһан информационно программа.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

19.30 — «Оромнай Майн урда тээ. Москва, Ленинград, Киев, Минск, Рига, Ташкент, Тбилиси, Кишинёв хотонуудай һайндэрэй урда тээхи дуудалганууд. 20.35 — «Цирк» — ... һайханай фильм. 22.10 — «... шын аялганууд». Эстр... концерт. 23.00 — Футбо... Европын чемпионат. Юго... ви — СССР. Югосла... дамжуулга.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУ...

23.50 — 24.00 — Хү... забһарлалга.

«ОРБИТА» ХАРУУЛ...

00.45 — «Цирк соо бол... ушар гэхэ гү, али хани ... саан абарба» — телеви... документальна фильм. 01... «Лица друзей» гэһэн дам... га. 02. 00 — Ажалшадай ... лаа нэгэдэлэй Уласхоор... үдэрые угтуулан. «Время» ... информационно программ...

ХОЁРДОХИ ПРОГРАМ...

16.00 — Уран һай... фильм. «Воскресенье» (2-... сери).

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Н-01382. Заказ №